

Cynnwys

Cyfrifon y flwyddyn yn diweddu
31 Gorffennaf 2003

Adroddiad y Trysorydd	2
Llywodraeth Gorfforaethol	4
Cyfrifoldebau'r Cyngor	6
Adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol	8
Cyfrif Incwm a Gwariant	10
Mantolen	11
Adroddiad Llif Arian	13
Adroddiad o Gyfanswm Enillion a Diffygion Cydnabyddedig	14
Polisiâu Cadw Cyfrifon	15
Nodiadau'r Cyfrifon	19
Atodiad - Cymarebau	45

Adroddiad y Trysorydd

Y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

Cwmpas yr Adroddiadau Cyllidol

Mae'r adroddiadau cyllidol ar gyfer y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003 yn cyfuno canlyniadau'r Brifysgol a'i his-gwmnïau y ceir manylion amdanynt ym mharagraff 3 y Polisiau Cyfrifyddu (gweler tudalennau 15 i 16).

Canlyniadau'r Flwyddyn

Crynohir canlyniadau'r Incwm a Gwariant ar gyfer y flwyddyn hyd at 31 Gorffennaf 2003 fel a ganlyn:

	2002/03 £000	2001/02 £000	Newid %
Incwm	78091	75252	3.8
Gwariant	77770	75150	3.5
Cyfran Diffyg y Fenter ar y Cyd a Buddiannau Lleiafrifol	(371)	(51)	(627.5)
(Diffyg)/Gweddill ar ôl Dibrisiad Asedion ar Brisiad	(50)	51	(198.1)
Gweddill Cost Hanesyddol	650	1052	(38.2)

Yn y Cyfrif Incwm a Gwariant gwelir gweddill cost hanesyddol o £650k, a dyma'r drydedd flwyddyn yn olynol i weddill gael ei gofnodi. Mae hyn yn adlewyrchu ymdrech gyson ar draws y Brifysgol i chwilio am gyfleoedd i arbed costau a chynhyrchu incwm o dan arweiniad y Grŵp Cynllunio, Datblygu a Gweithredu, a'r broses gyfredol o ddatblygu dulliau i reoli cyllidebau'n dynnach. Fel y nodwyd yn yr adroddiad hwn y llynedd, mae'r gweddillion hyn yn cynrychioli tuedd galonogol, ond mae angen gwelliant sylweddol, serch hynny, nid yn unig i adfer hylifedd ariannol sylfaenol y Brifysgol i sefyllfa fwy iach, ond hefyd i roi mwy o gyfle i fuddsoddi mewn cynlluniau strategol ac i ganiatáu ar gyfer trwsio a gwella'r ystâd. Fodd bynnag, wrth wynebu tangyllido cyson o du'r Llywodraeth, a'r gostyngiad blynyddol mewn cyllid cyson mewn termau gwirioneddol, mae'r newid graddol y dymunir ei weld mewn perfformiad yn her sylweddol iawn.

Tyfodd incwm 3.8% o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol, gyda'r cynnydd mwyaf amlwg o dan Grantiau'r Cyngor a Ffioedd Hyfforddi a Chontractau Addysg. Cynyddodd Grantiau'r Cyngor £1,522k (4.9%), a thra bu gostyngiad mewn incwm o grantiau ar gyfer cynlluniau arbennig, cynyddodd yr incwm a dderbyniwyd am safon ymchwil £1,576k yn dilyn perfformiad rhagorol y Brifysgol yn Ymarfer Asesu Ymchwil 2001. Cynyddodd Taliadau Ffioedd a Chontractau Addysg £1,772k (10.8%). Parheir i weld twf cadarn mewn ffioedd rhan-amser (£310k/16.9%) oherwydd bod marchnadoedd newydd a chyrtsiau newydd drwy'n cwmni menter ar y cyd ag Manchester Business School, yr Institute for Financial Management, yn dal i ddatblygu. Er mwyn creu cyfleoedd pellach fyth ar gyfer datblygu cafodd y cwmni hwn ei ddirwyn i ben ar 31 Gorffennaf 2003, a chafodd y busnes, ynghyd â'i holl asedion a'i ddyledion eu trosglwyddo i gwmni menter ar y cyd newydd, Business & Management Education Limited, cwmni cyfyngedig drwy gyfranddaliadau yn hytrach na gwarant. Gyda ffioedd tramor cafwyd twf o 39.2% (£504k) o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol, gyda nifer myfyrwyr tramor yn codi i 256 o'i gymharu â'r nifer isel o 170 y flwyddyn flaenorol. Mae'r Brifysgol wedi mynd dros ei tharged yn y maes hwn ar gyfer y flwyddyn ariannol i ddod hefyd sy'n dangos bod ei strategaeth recriwtio tramor ar y trywydd iawn. Gwelwyd cynnydd pellach o dros 20% a phoblogaeth o dros 300 o fyfyrwyr tramor.

Mater arall gwerth ei nodi yw'r cynnydd pellach a welwyd mewn incwm o Grantiau a Chontractau Ymchwil, sydd wedi mynd dros y rhicyn o £10m am y tro cyntaf. Mae aelodau staff yn haeddu eu llongyfarch ar y gamp hon sydd wedi ei seilio ar eu rhagoriaeth mewn ymchwil a llawer o waith caled iawn mewn

Adroddiad y Trysorydd

Y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

amgylchedd hynod gystadleuol.

Cynyddodd cyfanswm gwariant £2,620k (3.5%), a chynnydd mewn costau staff sydd i gyfrif am £2,548k o hyn. Mae niferoedd staff wedi aros yr un fath drwodd a thro a'r hyn sydd i gyfrif am y cynnydd yw cyfuniad o chwyddiant cyflogau ac ychwanegiadau at gyflogau.

Roedd ychwanegiadau at asedion sefydlog yn £4,805k, a gyllidwyd yn sylweddol o ffynonellau allanol, ac yn bennaf grantiau isadeiledd a chyfalaf o'r Cyngor Cyllido.

Perfformiad Buddsoddiadau

Mae gan y Brifysgol nifer o gronfeydd gwaddol yn deillio o gymynroddion neu roddion eraill. Buddsoddir y cronfeydd hyn gyda'i gilydd a gostyngodd gwerth y buddsoddiadau hyn ar y farchnad ddim ond 1.1% (2001/02: gostyniad o 17.6%) i £4,091k ar 31 Gorffennaf 2003, a oedd yn adlewyrchu blwyddyn fwy sefydlog yn y marchnadoedd ariannol. Yr elw ar gyfartaledd oedd 3.89% (2001/02 3.99%). Arolygir perfformiad y gronfa gan Bwyllgor Buddsoddiadau'r Brifysgol.

Llif Arian a Hylifedd

Mae'r llif arian cyfunol yn dangos gwelliant pellach ar y flwyddyn flaenorol gyda mewnlif arian net o £2,757k (2001/02: £4,616k) o weithgareddau gweithredol, a chynnydd o £672k a £159k yn y drefn yna mewn balansau arian ac adneuon tymor-byr. Fodd bynnag, atgyfnerthwyd y gwelliant hwn dros y ddwy flwyddyn ariannol ddiwethaf drwy gynnydd sylweddol mewn incwm gohiriedig yn ymwneud ag incwm grant cyfyngedig. Er gwaethaf hyn bu gwelliant yn y sefyllfa hylifedd sylfaenol gydag asedion cyfredol net yn cau £1,026k yn uwch na sefyllfa'r flwyddyn ddiwethaf.

Projectau Cyfalaf

Mae'r Brifysgol ar fin dechrau ar un o'r rhaglenni adeiladu mwyaf mewn blynyddoedd diweddar. Yn ystod y flwyddyn cadarnhaodd Llywodraeth y Cynulliad Cymreig gyfraniad o £1.3m tuag at ddatblygu Cam II Adeilad Brigantia, o ganlyniad i'w phenderfyniad i symud ymlaen i gefnogi sefydlu Ysgol Glinigol newydd yng Ngogledd Cymru. Gyda'r Cyllid Isadeiledd Ymchwil Strategol o'r Cyngor Cyllido, bydd hyn yn arwain at broiect gwerth £2.7m. Mae dau broiect pellach o bwys bron â gorffen cael eu cynllunio hefyd. Arweiniodd cais llwyddiannus am gyllid Amcan 1 Ewropeaidd at raglen £10m i ddatblygu Canolfan Datblygu Rheolaeth o'r radd flaenaf mewn partneriaeth â'r sector breifat. Hefyd mae cam cyntaf gwaith gwerth £6m i aildatblygu Safle'r Gwyddorau hefyd wedi ei gynllunio. Bydd y ddau broiect hyn yn fodd i ddileu oddeutu £7m o gostau cynnal a chadw hir hel y Brifysgol.

Datblygiadau yn y Dyfodol

Yn yr adroddiad hwn y llynedd cyfeiriwyd at yr opsiynau posibl ar gyfer cydweithredu'n agos ag Athrofa Gogledd Ddwyrain Cymru (NEWI). Roedd hyn yn cynnwys cryfhau'r Gynghrair Strategol rhwng y ddau sefydliad, trwy greu adrannau academiaidd a gwasanaeth ar y cyd, neu greu un Brifysgol yng Ngogledd Cymru, gyda champysau ym Mangor ac yn Wrecsam. Yn ystod y flwyddyn gwnaed llawer o waith i edrych ar ymarferoldeb y cynigion hyn, ac mae trafodaethau'n parhau.

Diweddgo

Gallwn edrych yn ôl ar flwyddyn arall o gynnydd. Mae'r ffigurau hyn yn dangos ein bod yn symud i'r cyfeiriad iawn i wella perfformiad ariannol y Brifysgol mewn llawer o feysydd allweddol. Rydym yn ymwneud â nifer o gynlluniau newydd cyffrous a fydd, gobeithio, yn pwysleisio safle'r Brifysgol fel darparwr gwasanaethau addysgol o'r radd flaenaf mewn dysgu ac ymchwil. Mae ein prif bryderon yn dal i ymwneud â materion sy'n gysylltiedig â chynnal a chadw adeiladwaith ein hadeiladau a wynebu, mewn modd realistig, yr angen i bob adran dalu ei ffordd o ran cynnal ansawdd y gwasanaeth a ddarperir a chadw ei chostau i lawr. Unwaith yn rhagor rydym yn ddyledus i'r Cyfarwyddwr Cyllid a'i dîm am eu gwaith rhagorol.

Huw Elwyn Jones

Llywodraeth Gorfforaethol

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

Mae'r Brifysgol yn ymrwymedig i ddangos yr arfer gorau ym mhob agwedd ar lywodraethu corfforaethol. Mae'r crynodeb hwn yn disgrifio'r modd y mae'r Brifysgol yn cymhwyso'r egwyddorion a bennwyd yn Adran 1 y Côd Cyfunol ar Lywodraethu Corfforaethol a gyhoeddwyd gan Gyfnewidfa Stoc Llundain ym Mehefin 1998. Ei ddiben yw cynorthwyo'r sawl sy'n darllen yr adroddiadau cyllidol i ddeall sut y cymhwyswyd yr egwyddorion.

Mae Cyngor y Brifysgol yn gyfrifol am system reolaeth fewnol y Brifysgol ac am adolygu ei heffeithiolrwydd. Ni all unrhyw system reolaeth fewnol, fodd bynnag, ond darparu sicrwydd rhesymol, eithr nid diamod, rhag camddatganiad neu golled berthnasol. Felly, fe'i cynlluniwyd i reoli, yn hytrach na dileu, risgiau arwyddocaol sy'n bygwth amcanion busnes y Brifysgol.

Mae'r Cyngor o'r farn fod proses gyfredol ar gyfer adnabod, gwerthuso a rheoli risgiau arwyddocaol y Brifysgol, ei bod yn weithredol ar gyfer y flwyddyn a orffennodd 31 Gorffennaf 2003 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad blynyddol a'r cyfrifon, ei bod yn cael ei hadolygu'n rheolaidd gan y Cyngor a'i bod yn unol â'r cyfarwyddyd rheolaeth fewnol ar gyfer cyfarwyddwyr ar y Côd Cyfunol fel y pennir ei fod yn briodol i addysg uwch.

Y mae'r Brifysgol yn gorfforaeth annibynnol y mae ei statws cyfreithiol yn deillio o Siarter Frenhinol a ddyfarnwyd yn wreiddiol yn 1885. Pennir ei hamcanion, ei phwerau a fframwaith ei threfn llywodraeth yn y Siarter a'i Statudau ategol, y cymeradwywyd y fersiwn diweddaraf ohonynt gan y Cyfrin Gyngor yn 1997.

O dan y Siarter a'r Statudau mae'n rhaid i'r Brifysgol gael tri chorff ar wahân, pob un â'i swyddogaethau a chyfrifoldebau wedi eu diffinio'n glir, i oruchwylio a rheoli ei gweithgareddau, fel a ganlyn:

? Y Cyngor - yw'r corff llywodraethol gweithredol sy'n gyfrifol am gyllid, eiddo, buddsoddiadau a busnes cyffredinol y Brifysgol, ac am bennu cyfeiriad strategol cyffredinol y sefydliad. Pennir y materion a neilltuir yn arbennig i'w penderfynu gan y Cyngor yn Statudau'r Brifysgol; trwy arfer a dan y Memorandwm Cyllidol gyda Chyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru.

Mae swyddogaethau Llywydd ac Is-Lywydd y Cyngor yn rhai ar wahân i swyddogaeth Prif Weithredwr y Brifysgol, sef yr Is-Ganghellor. Daw y mwyafrif o aelodau'r Cyngor o'r tu allan i'r Brifysgol (disgrifir hwy fel aelodau llyeg), ac o blith y rhain mae'n rhaid dewis ei Gadeirydd a'i Is-Gadeirydd. Ymhlith ei aelodau hefyd ceir cynrychiolwyr o blith staff y Brifysgol ac o blith y myfyrwyr. Nid oes yr un o'r aelodau llyeg yn derbyn unrhyw dâl, ac eithrio ad-daliad treuliau, am y gwaith a wnânt i'r Brifysgol. Mae'r holl aelodau, ac eithrio'r Is-Ganghellor, sydd yn aelod *ex officio* o'r Cyngor, wedi eu penodi am gyfnodau penodedig yn amodol ar gael eu hailethol, ac nid yw ailbenodi yn awtomatig.

? Y Senedd - yw awdurdod academiaidd y Brifysgol a daw ei haelodaeth yn gyfan gwbl o blith staff academiaidd a myfyrwyr y sefydliad. Ei swyddogaeth yw cyfarwyddo a rheoli gwaith dysgu ac ymchwil y Brifysgol.

? Y Llys - corff mawr, ffurfiol at ei gilydd yw hwn (sydd yn bur debyg i gyfarfod cyfranddalwyr cwmni cyhoeddus mawr). Mae'n gyfrwng lle gall y buddiannau ehangach a wasanaethir gan y Brifysgol gael eu cysylltu â'r sefydliad, ac mae'n fforwm cyhoeddus lle gall aelodau'r Llys godi unrhyw faterion yn ymwneud â'r Brifysgol. Fel rheol mae'r Llys yn cyfarfod unwaith y flwyddyn i dderbyn Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon y Brifysgol. Yn ogystal mae angen i'r Llys gymeradwyo unrhyw newidiadau o bwys i gyfansoddiad y Brifysgol cyn y gellir eu cyflwyno i'r Cyfrin Gyngor.

Daw mwyafrif o aelodau'r Llys o'r tu allan i'r Brifysgol, gan gynrychioli'r gymuned leol a chyrrff penodol eraill sydd â diddordeb yng ngwaith y Brifysgol, ond mae'r aelodaeth hefyd yn cynnwys cynrychiolwyr o blith staff y Brifysgol (academaidd ac anacademaidd) ac o blith y myfyrwyr.

Er bod y Cyngor yn cyfarfod o leiaf bedair gwaith yn ystod pob blwyddyn academiaidd, ymdrinnir â llawer o'i waith manwl i ddechrau gan Bwyllgorau Sefydlog, yn arbennig y Pwyllgor Cyllid ac Amcanion Cyffredinol,

Llywodraeth Gorfforaethol

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

y Pwyllgor Ystadau ac Adeiladau, y Pwyllgor Enwebiadau, y Pwyllgor Taliadau a'r Pwyllgor Archwilio. Adroddir yn ffurfiol ar benderfyniadau'r Pwyllgorau hyn i'r Cyngor, ac i'r Pwyllgor Cynllunio ac Adnoddau lle bo angen. Sefydlwyd y Pwyllgorau hyn, ynghyd ag eraill penodol, yn ffurfiol fel Pwyllgorau'r Cyngor gyda'u cylch gorchwyl a'u haelodaeth, (yn cynnwys cyfran sylweddol o aelodau lleig y dewisir y Cadeirydd o'u plith), wedi eu pennu yn un o Ordinhadau'r Brifysgol.

Mae'r Pwyllgor Cynllunio ac Adnoddau yn adrodd i'r Cyngor ac i'r Senedd. Mae'r Pwyllgor hwn, a gadeirir gan Gadeirydd y Cyngor, yn cynghori'r Cyngor ar y cyfeiriad strategol cyffredinol y dylai'r Brifysgol ei ddilyn. Mae'n cyd-drefnu ac yn integreiddio gweithgareddau academiaidd, anacademaidd, cyllidol a chynllunio ffisegol y Brifysgol, yn cyflwyno i'r Cyngor ac i'r Senedd y cyfryw gynlluniau ag a ystyria'n angenrheidiol ar gyfer datblygiad a gweithrediad parhaol y Brifysgol ac yn arolygu eu gweithrediad. Oherwydd hyn mae nifer o Bwyllgorau'r Cyngor a'r Senedd yn adrodd i'w prif gyrff drwy'r Pwyllgor Cynllunio ac Adnoddau: mae amserlen Pwyllgorau'r Brifysgol yn sicrhau nad yw hyn yn oedi gwneud penderfyniadau yn ormodol.

Mae'r Pwyllgor Cyllid ac Amcanion Cyffredinol ymhlith pethau eraill yn argymhell cyllid blynyddol a chyllidebau cyfalaf y Brifysgol i'r Cyngor ac yn arolygu perfformiad mewn perthynas â'r cyllidebau a gymeradwywyd.

Mae'r Pwyllgor Enwebiadau yn ystyried enwebiadau ar gyfer swyddi gwag cyfetholedig yn aelodaeth y Cyngor o dan y Statud berthnasol. Penodir rhai aelodau lleig gan gyrff allanol. Mae'r aelodau lleig hynny yn gymwys i'w hailbenodi gan y cyrff perthnasol pan maent yn ymddeol drwy gylchdro aelodaeth.

Mae'r Pwyllgor Taliadau yn pennu cyflogau'r aelodau staff uchaf, yn cynnwys yr Is-Ganghellor.

Ffurir y Pwyllgor Archwilio, sydd yn cyfarfod bob chwarter, o bum aelod lleig o'r Cyngor. Mae'n gyfrifol am gyfarfod â'r archwilwyr mewnol ac allanol i ystyried eu hadroddiadau a'u hargymhellion ar gyfer gwella systemau rheolaeth fewnol y Brifysgol, ynghyd ag ymatebion a chynlluniau gweithredu y rheolaeth. Er bod yr uwch swyddogion gweithredol yn mynychu cyfarfodydd y Pwyllgor Archwilio fel bo angen, nid ydynt yn aelodau o'r Pwyllgor, a gall y Pwyllgor gyfarfod â'r archwilwyr mewnol ac allanol ar eu pennau eu hunain i wneud penderfyniadau annibynnol. Mae'r Pwyllgor yn cynghori'r Cyngor ar benodi a thalu'r archwilwyr mewnol ac allanol.

Prif swyddog academiaidd a gweinyddol y Brifysgol yw'r Is-Ganghellor sydd â chyfrifoldeb cyffredinol i'r Cyngor dros gynnal a hyrwyddo effeithlonrwydd a threfn dda'r Brifysgol. O dan delerau'r Memorandwm Cyllidol ffurfiol rhwng y Brifysgol a Chyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru, yr Is-Ganghellor yw swyddog penodedig y Brifysgol ac yn y swyddogaeth honno gellir galw arno i ymddangos o flaen y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus yn Nhŷr Cyffredin.

Yn unol â Pholisi Rheolaeth Risg y Brifysgol mae Grŵp yr Uwch Swyddogion yn derbyn adroddiadau yn nodi dangosyddion perfformiad a risg allweddol ac yn ystyried materion rheolaeth bosibl a ddygir i'w sylw gan fecanweithiau rhybudd cynnar sydd wedi eu seilio o fewn yr unedau gweithredol ac a atgyfnerthir gan hyfforddiant ymwybyddiaeth risg. Mae Grŵp yr Uwch Swyddogion hefyd yn derbyn adroddiadau rheolaidd gan yr archwiliwr mewnol a chan bwyllgorau priodol, megis y Pwyllgor Diogelwch, sy'n cynnwys argymhellion ar gyfer gwella. Mae swyddogaeth y Pwyllgor Archwilio yn y maes hwn yn cynnwys arolwg ar lefel uchel o reolaeth ariannol fewnol. Mae'r Pwyllgor Cynllunio ac Adnoddau, ar ran y Corff Llywodraethu, yn ystyried risg a rheolaeth ac yn derbyn adroddiadau ar hynny gan Grŵp yr Uwch Swyddogion. Mae'r pwyslais ar roi darlun llawn i gael mesur perthnasol o sicrwydd ac nid ar adrodd ar rai eithriadau yn unig. Yn ei gyfarfod ym mis Tachwedd 2003, cyflawnodd y Pwyllgor Cynllunio ac Adnoddau yr asesiad blynyddol ar gyfer y flwyddyn a orffennodd 31 Gorffennaf 2003 trwy ystyried dogfennau gan Grŵp yr Uwch Swyddogion a'r archwiliad mewnol, a chymryd i ystyriaeth bethau a ddigwyddodd er 31 Gorffennaf 2003.

Cyfrifoldebau'r Cyngor

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

Yn unol â'r Siarter Frenhinol, y mae Cyngor Prifysgol Cymru, Bangor yn gyfrifol am weinyddu a rheoli busnes Prifysgol Cymru, Bangor a gofynnir iddo gyflwyno adroddiadau archwiledig ar gyfer pob blwyddyn ariannol.

Y mae'r Cyngor yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddu priodol sydd yn datgelu â chywirdeb rhesymol ar unrhyw adeg sefyllfa ariannol Prifysgol Cymru, Bangor ac yn ei alluogi i sicrhau fod yr adroddiadau ariannol yn cael eu paratoi yn unol â'r Siarter Frenhinol, y Datganiad Ymarfer Cyfrifyddu Cymeradwy ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch a safonau cyfrifyddu perthnasol eraill. Hefyd, o fewn telerau ac amodau Memorandwm Cyllidol a gytunwyd rhwng Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a Chyngor Prifysgol Cymru, Bangor, gofynnir i'r Cyngor drwy ei ddeiliad swydd penodedig, baratoi adroddiadau ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol sydd yn rhoi golwg cywir a theg ar gyflwr materion Prifysgol Cymru, Bangor ac ar y gweddill neu'r diffyg a'r llif-arian am y flwyddyn honno.

Mae'r Cyngor yn gyfrifol hefyd am gynnal ac am gywirdeb adroddiadau ariannol a gyhoeddir ar we-fan y Brifysgol. Dylid nodi y gall deddfwriaeth yn y Deyrnas Unedig yn ymwneud â pharatoi a dosbarthu adroddiadau ariannol wahaniaethu oddi wrth ddeddfwriaeth mewn awdurdodaethau eraill.

Wrth beri paratoi'r adroddiadau ariannol y mae'n rhaid i'r Cyngor sicrhau:

- y detholir polisiau cyfrifyddu addas a'u cymhwyso'n gyson;
- y llunnir barn ac amcangyfrifon sydd yn rhesymol a doeth;
- fod safonau cyfrifyddu cymwys wedi'u dilyn, yn amodol ar unrhyw wriadau o bwys a ddatgelwyd ac a esboniwyd yn yr adroddiadau ariannol;
- fod cyfriflenni ariannol yn cael eu paratoi ar sail busnes gweithredol onid yw'n amhriodol tybio y bydd Prifysgol Cymru, Bangor yn parhau i weithredu. Y mae'r Cyngor yn fodlon fod gan Brifysgol Cymru, Bangor adnoddau digonol i barhau i weithredu hyd y gellir rhagweld: oherwydd hyn parheir i fabwysiadu'r sail busnes gweithredol wrth baratoi'r adroddiadau ariannol.

Y mae'r Cyngor wedi cymryd camau rhesymol i:

- sicrhau y defnyddir y cyllid a geir gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru yn unig ar gyfer y dibenion y rhoddwyd ef ac yn unol â'r Memorandwm Cyllidol gyda'r Cyngor Cyllido ac unrhyw amodau eraill y gallai'r Cyngor Cyllido eu pennu o bryd i'w gilydd;
- sicrhau y ceir rheolaeth gyllidol briodol i ddiogelu arian cyhoeddus ac arian o ffynonellau eraill;
- ddiogelu asedion Prifysgol Cymru, Bangor ac i rwystro a darganfod twyll;
- sicrhau rheolaeth gynnil, effeithlon ac effeithiol o adnoddau a gwariant Prifysgol Cymru, Bangor.

Y mae elfennau allweddol system reolaeth gyllidol fewnol y Brifysgol, a gynlluniwyd i gyflawni'r cyfrifoldebau a nodwyd uchod, yn cynnwys y canlynol:

- diffiniadau eglur o gyfrifoldebau penaethiaid adrannau academiaidd a gweinyddol a'r awdurdod a ddirprwywyd iddynt;
- proses gynllunio gynhwysfawr tymor-canolig a byr, wedi ei hategu â chyllidebau incwm, gwariant a chyfalaf blynyddol manwl;

Cyfrifoldebau'r Cyngor

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

- adolygiadau rheolaidd o berfformiad academaidd ac adolygiadau misol o ganlyniadau cyllidol gan gynnwys adrodd ar amrywedd a'r manylion diweddaraf am ganlyniadau a ddaroganwyd;
- gofynion a ddiffiniwyd ac a ffurfiolwyd yn eglur ar gyfer cymeradwyo a rheoli gwariant, gyda'r penderfyniadau buddsoddi sy'n cynnwys gwariant cyfalaf neu refeniw yn rhwym i'w gwerthuso'n ffurfiol a manwl a'u hadolygu yn unol â lefelau cymeradwyo a bennir gan y Cyngor;
- Rheoliadau Cyllidol cynhwysfawr, yn nodi manylion am reolaethau a threfniadaethau cyllidol, wedi eu cymeradwyo gan y Pwyllgor Archwilio a'r Pwyllgor Cyllid ac Amcanion Cyffredinol;
- corff Archwilio Mewnol proffesiynol â'i raglen flynyddol wedi ei chymeradwyo gan y Pwyllgor Archwilio Ariannol.

Y mae'r Pwyllgor Archwilio, ar ran y Cyngor, wedi adolygu effeithiolrwydd system reolaeth fewnol y Brifysgol. Fodd bynnag, ni all unrhyw system reolaeth ariannol fewnol roi ond sicrwydd rhesymol eithr nid diamod rhag camddatganiad neu golled berthnasol.

Adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

Adroddiad yr archwiliwr annibynnol i Gyngor Prifysgol Cymru, Bangor

Rydym wedi archwilio'r adroddiadau cyllidol sy'n cynnwys y cyfrif incwm a gwariant cyfunol, y mantolenni, y gyfriflen llif arian gyfunol, y gyfriflen cyfanswm enillion a diffygion cydnabyddedig a'r nodiadau cysylltiedig a baratowyd yn ôl confensiwn cost hanesyddol (a newidiwyd gan adbrisio rhai asedion penodedig) a'r polisiau cyfrifyddu a bennir yn y datganiad o bolisiau cyfrifyddu.

Cyfrifoldebau Priodol y Cyngor a'r Archwilwyr

Y Cyngor sy'n gyfrifol am baratoi'r Adroddiad Blyneddol. Fel y disgrifiwyd yn y Datganiad o Gyfrifoldebau'r Cyngor, mae hyn yn cynnwys cyfrifoldeb dros baratoi'r adroddiadau cyllidol yn unol â'r Cyfarwyddiadau Cyfrifon a roddwyd gan Gyngor Addysg Uwch Cymru, y Datganiad Arfer Cymeradwy ar Gyfrifyddu mewn Sefydliadau Addysg Bellach ac Uwch, cyfraith berthnasol a Safonau Cyfrifyddu y Deyrnas Unedig.

Ein cyfrifoldeb ni yw archwilio'r adroddiadau cyllidol yn unol â gofynion cyfreithiol a rheoliadol perthnasol a Safonau Archwilio'r Deyrnas Unedig a gyhoeddwyd gan y Bwrdd Arferion Archwilio. Mae'r adroddiad hwn, yn cynnwys y farn, wedi cael ei baratoi ar gyfer, a dim ond ar gyfer, y Cyngor fel corff. Wrth roi'r farn hon nid ydym yn cymryd na derbyn cyfrifoldeb dros unrhyw ddiben arall neu unrhyw berson arall y gall yr adroddiad hwn gael ei ddangos iddo/iddi, neu ddod i'w (d)dwyllo, ac eithrio lle cytunwyd yn benodol ymlaen llaw drwy ein caniatâd ysgrifenedig.

Rydym yn adrodd i chwi ein barn a yw'r adroddiadau cyllidol yn rhoi darlun cywir a theg ac a ydynt wedi eu paratoi'n briodol yn unol â'r Cyfarwyddiadau Cyfrifyddu a gyhoeddwyd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a'r Datganiad Arfer Cymeradwy ar Gyfrifyddu mewn Sefydliadau Addysg Bellach ac Uwch. Rydym hefyd yn adrodd i chwi a yw'r incwm, ym mhob agwedd hanfodol, gan gyrrff cyllido, o grantiau ac incwm ar gyfer dibenion penodol ac o gronfeydd cyfyngedig eraill a weinyddir gan y Brifysgol, wedi ei ddefnyddio'n briodol yn unig i'r dibenion y derbyniwyd ef ar eu cyfer, ac a yw'r incwm wedi ei ddefnyddio yn unol â'r memorandwm cyllidol gyda Chyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru.

Rydym hefyd yn adrodd i chwi, os, yn ein barn ni, nad yw adroddiad y Cyngor yn gyson â'r adroddiadau cyllidol, ac os nad ydym wedi derbyn yr holl wybodaeth a'r esboniadau sydd arnom eu hangen ar gyfer ein harchwiliad.

Rydym wedi darllen y wybodaeth arall yn yr adroddiadau cyllidol ac ystyriwn y goblygiadau i'n hadroddiad ni os down yn ymwybodol o unrhyw gamddatganiadau ymddangosiadol neu anghysonderau hanfodol â'r adroddiadau cyllidol. Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys adroddiad Y Trysorydd a'r datganiad ar lywodraeth gorfforaethol yn unig.

Sail ein Barn

Cynhaliwyd ein harchwiliad yn unol â'r Safonau Archwilio a gyhoeddwyd gan y Bwrdd Arferion Archwilio a'r Côt Ymarfer Archwilio a gyhoeddwyd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru. Mae archwiliad yn cynnwys archwilio, ar sail prawf, dystiolaeth sy'n berthnasol i'r symiau a'r datguddion yn yr adroddiadau cyllidol. Mae hefyd yn cynnwys asesiad o'r amcangyfrifon a'r dyfarniadau arwyddocaol a wneir gan y Cyngor wrth baratoi'r adroddiadau cyllidol, ac a yw'r polisiau cyfrifyddu yn briodol i amgylchiadau'r Brifysgol, ac a gyhmwysir hwy'n gyson a'u datguddio'n ddigonol.

Fe wnaethom gynllunio a chynnal ein harchwiliad fel y medrem gael yr holl wybodaeth ac esboniadau yr ystyriem eu bod yn angenrheidiol er mwyn darparu inni dystiolaeth ddigonol i roi sicrwydd rhesymol fod yr adroddiadau cyllidol yn rhydd o gamddatganiad hanfodol, boed hynny wedi ei achosi gan dwyll neu afreoleidd-dra neu gamgymeriad arall. Wrth lunio ein barn fe wnaethom hefyd arfarnu digonoldeb cyffredinol cyflwyniad y wybodaeth yn yr adroddiadau cyllidol.

Adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

Barn

Yn ein barn ni:

- (a) mae'r adroddiadau cyllidol yn rhoi darlun cywir a theg o amgylchiadau'r Brifysgol a'r grŵp ar 31 Gorffennaf 2003, ac o weddill incwm dros wariant, enillion a cholledion a llifau arian am y flwyddyn a ddaeth i ben y pryd hwnnw, ac y maent wedi eu paratoi'n briodol yn unol â'r Cyfarwyddiadau Cyfrifyddu a gyhoeddwyd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a'r Datganiad Arfer Cymeradwy ar Gyfrifyddu mewn Sefydliadau Addysg Bellach ac Uwch.
- (b) ym mhob agwedd hanfodol, mae'r arian a wariwyd o grantiau Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a chronfeydd eraill o ba bynnag ffynhonnell a weinyddwyd gan y Brifysgol i ddibenion penodol, wedi cael eu defnyddio'n briodol i'r dibenion hynny ac, os yw'n briodol, wedi cael eu rheoli gan gydymffurfio â phob deddfwriaeth berthnasol;
- (c) ym mhob agwedd hanfodol, mae'r incwm wedi ei ddefnyddio yn unol â'r memorandwm cyllidol gyda Chyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru.

PricewaterhouseCoopers LLP

Cyfrifyddion Siartredig ac Archwilwyr Cofrestredig

Manceinion

5 Rhagfyr 2003

Cyfrif Incwm a Gwariant

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

	Nodyn	<u>Cyfunol</u> 2002/03 £000	<u>Cyfunol</u> 2001/02 £000
INCWM			
Grantiau'r Cyngor	1	32886	31364
Ffioedd Academaidd a Chontractau Addysg	2	18130	16358
Grantiau a Chontractau Ymchwil	3	10243	9777
Incwm Arall	4	18427	18958
Incwm Gwaddol a Buddsoddiadau	5	504	534
Cyfanswm Cyfunol a chyfran o'r Fenter ar y Cyd		80190	76991
Namyn cyfran Incwm y Fenter ar y Cyd		(2099)	(1739)
Cyfanswm Incwm		78091	75252
GWARIANT			
Costau Staff	7	45935	43387
Costau Ailstrwythuro Eithriadol	7	130	280
Treuliau Gweithredol Eraill	8	26851	27070
Dibrisiad	12	3589	3064
Llog Taladwy	9	1265	1349
Cyfanswm Gwariant	10	77770	75150
Gweddill Gweithredol ar ôl Dibrisiad Asedion ar Brisiad a chyn cyfran o Diffyg y Fenter ar y Cyd a Buddiannau Lleiafrifol		321	102
Cyfran o Diffyg y Fenter ar y Cyd		(371)	(17)
Buddiannau Lleiafrifol			(34)
(Diffyg)/Gweddill ar Weithrediadau Parhaus ar ôl Dibrisiad Asedion ar Brisiad	22	(50)	51
<u>ADRODDIAD AR WEDDILLION COSTAU HANESYDDOL</u>			
(Diffyg)/Gweddill ar Weithrediadau Parhaus ar ôl Dibrisiad Asedion ar Brisiad		(50)	51
Y gwahaniaeth rhwng Dibrisiad ar Sail Cost Hanesyddol a'r Codiad Dibrisiad Gwirioneddol am y Flwyddyn wedi'i gyfrifo ar y			
Swm Adbrisedig	21	676	676
Realeiddiad Enillion Adbrisiad Eiddo yn y Blynyddoedd Blaenorol	21	24	325
Gweddill Cost Hanesyddol am y Flwyddyn		650	1052

Mae incwm a gwariant cyfunol y Brifysgol a'i his-gwmniau yn ymwneud yn llwyr â gweithrediadau sy'n parhau.

Mantolen

ar 31 Gorffennaf 2003

	Nodyn	Cyfunol		Prifysgol	
		2003 £000	2002 £000	2003 £000	2002 £000
ASEDION SEFYDLOG					
Asedion Diriaethol	12	95792	94629	93055	91964
Buddsoddiadau	13				
- is-gwmnïau				4260	4260
- mentrau ar y cyd		(313)	58	112	50
- cyfran o'r asedion crynswth		3493	3300		
- cyfran o'r rhwymedigaethau crynswth		(3806)	(3242)		
- benthyciad i'r fenter ar y cyd		1810	1810	1810	1810
- arall		33	33	33	33
		97322	96530	99270	98117
BUDDSODDIADAU ASED GWADDOL	14	4091	4137	4091	4137
ASEDION CYFREDOL					
Stociau a Storfeydd mewn Llaw		226	232	181	178
Dyledwyr	15	9186	10519	9376	10748
Adneuron tymor byr	26	5530	5371	5530	5371
Arian yn y Banc ac mewn Llaw		1279	815	732	257
		16221	16937	15819	16554
CREDYDWYR: SYMIAU YN DDYLEDUS					
O FEWN UN FLWYDDYN	16	(15498)	(17240)	(15385)	(17237)
ASEDION/(RHWYMEDIGAETHAU)					
CYFREDOL NET		723	(303)	434	(683)
CYFANSWM ASEDION NAMYN					
RHWYMEDIGAETHAU CYFREDOL		102136	100364	103795	101571
CREDYDWYR: SYMIAU YN DDYLEDUS					
AR ÔL MWY NAG UN FLWYDDYN	17	(15103)	(15951)	(15798)	(16899)
DARPARIAETHAU AR GYFER					
RHWYMEDIGAETHAU A CHODIADAU	18	(32)	(156)	(32)	(156)
ASEDION NET		87001	84257	87965	84516

Mantolen

ar 31 Gorffennaf 2003

	Nodyn	<u>Cyfunol</u>		<u>Prifysgol</u>	
		2003 £000	2002 £000	2003 £000	2002 £000
GRANTIAU CYFALAF GOHIRIEDIG	19	15117	12277	15110	12264
GWADDOLION					
Penodol	20	3659	3702	3659	3702
Cyffredinol	20	432	435	432	435
		4091	4137	4091	4137
CRONFEYDD WRTH GEFN					
Cronfa Adbrisiad	21	36114	36766	36114	36766
Cyfrif Incwm a Gwariant	22	31679	31077	32650	31349
CYFANSWM CRONFEYDD WRTH GEFN		67793	67843	68764	68115
CYFANSWM CRONFEYDD		87001	84257	87965	84516

Cymeradwywyd yr adroddiadau cyllidol ar dudalennau 10 i 44 gan y Cyngor ar 5 Rhagfyr 2003 ac fe'u harwyddwyd ar ei ran gan:

H R EVANS, Is-Ganghellor

H ELWYN JONES, Trysorydd

D W HUGHES, Cyfarwyddwr Cyllid

Prifysgol Cymru, Bangor

Adroddiad Llif-Arian Cyfunol

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

	Nodyn	2002/03 £000	2001/02 £000
MEWNLIF ARIAN NET O'R GWEITHGAREDDAU GWEITHREDOL	24	2757	4616
Adenillion ar Fuddsoddiadau a Chynnal Cyllid	27	(768)	(831)
Gwariant Cyfalaf a Buddsoddiad Ariannol	28	(380)	194
Mewn-lif Arian cyn Rheolaeth Adnoddau Rhydd a Chyllido		1609	3979
Rheolaeth Adnoddau Rhydd	26	(159)	(3522)
Cyllido	25	(778)	(894)
CYNNYDD/(GOSTYNGIAD) MEWN ARIAN YN Y FLWYDDYN		672	(437)
CYSONI LLIF-ARIAN NET Â'R SYMUD YN Y DYLEDION NET			
CYNNYDD/(GOSTYNGIAD) MEWN ARIAN YN Y FLWYDDYN		672	(437)
Cynnydd mewn Adneuon Tymor-byr	26	159	3522
Benthyciadau Newydd	25	(156)	
Ad-daliadau Cyfalaf	25	934	894
Newid yn y Ddyled Net yn y Flwyddyn		1609	3979
Dyled Net ar 1 Awst	26	(10951)	(14930)
DYLED NET AR 31 GORFFENNAF	26	(9342)	(10951)

Adroddiad o Gyfanswm Enillion a Diffygion Cydnabyddedig

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

		<u>Cyfunol</u>	<u>Cyfunol</u>
	Nodyn	2002/03 £000	2001/02 £000
(Diffyg)/Gweddill ar ôl Dibrisiad Asedion ar Brisiad gan gynnwys cyfran o Weddill y Fenter ar y Cyd		(50)	85
Dibrisiad Buddsoddiadau Asedion Gwaddol	20	(39)	(873)
Incwm Gwaddol a Godwyd am y Flwyddyn	20	(7)	(16)
Gwaddolion Newydd	20		5
		<hr/>	<hr/>
CYFANSWM COLLEDION CYDNABYDDEDIG AR GYFER Y FLWYDDYN		(96)	(799)
Cysoni			
Cronfeydd wrth Gefn a Gwaddolion		71980	72779
Cyfanswm y Colledion Cydnabyddedig yn gysylltiedig â'r Flwyddyn		(96)	(799)
		<hr/>	<hr/>
Cronfeydd wrth Gefn a Gwaddolion wrth Gloi		71884	71980

Polisiau Cadw Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

1. **Sail Paratoi**

Paratowyd yr adroddiadau cyllidol hyn yn unol â'r Datganiad Ymarfer Cymeradwy (SORP): *Cyfrifyddu ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch* ac yn unol â'r Safonau Cyfrifyddu cymwys. Maent yn cydymffurfio â'r cyfarwyddyd a gyhoeddwyd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru.

2. **Sail Cyfrifyddu**

Paratowyd yr adroddiadau cyllidol yn ôl y confensiwn cost hanesyddol a addaswyd trwy adbriso buddsoddiadau asedion gwaddol ac adbriso tir ac adeiladau (gweler paragraff 8).

3. **Sail Cyfuno**

Y mae'r adroddiadau cyllidol cyfunol yn cynnwys cyfriflenni cyllidol y Brifysgol a phob is-gwmni am y flwyddyn ariannol hyd 31 Gorffennaf 2003. Dilëir yn llwyr werthiannau ac elw rhyng-grŵp wrth eu cyfuno. Ar 31 Gorffennaf 2003, diddymwyd yr Institute for Financial Management yn wirfoddol gan ei aelodau a throsglwyddwyd y busnes, ei asedion a'i ddyledion pan gafodd ei ddiddymu i gwmni a oedd newydd ei ffurfio, sef Business & Management Education Limited. Cyfalaf cyfranddaliadau, yn hytrach na bod yn gyfyngedig drwy warantiad, sydd gan y cwmni atebolrwydd cyfyngedig a ffurfiwyd yn ddiweddar. Mae'r daliadau yn yr Institute for Financial Management, Business & Management Education Limited a VT Ocean Sciences Limited yn un o berchenogaeth a rheolaeth gyfartal, ac o'r herwydd fe'i cyfririr ar sail soddgyfran grynsyth yn unol â FRS 9: Cyfranogion a Mentrau ar y Cyd. Yn unol â FRS 2: Cyfrifyddu ar gyfer Is-gwmnïau, nid yw gweithgareddau Undeb Myfyrwyr y Brifysgol a'r Ymddiriedolaeth Ddatblygu wedi eu cyfuno gan nad yw'r Brifysgol yn rheoli'r gweithgareddau hynny.

Mae'r manylion am fusnes is-gwmnïau a menter ar y cyd y Brifysgol fel a ganlyn:

	%	Dyddiad Cyfranddaliad Cyfalaf	Gwlad y Cofrestrriad	Natur y Busnes
Industrial Development Bangor (UWB) Limited	100%	140,000 Cyfranddaliadau Cyffredin £1	Cymru	Offerwaith Electronig

Cafodd y Brifysgol y daliad am gost o £80,000, ac mae'r Cwmni hefyd wedi gwneud dyroddiad cyfalaf o £60,000.

Duostore Limited	100%	7,906,644 Cyfranddaliadau Cyffredin 50c	Cymru	Datblygiad eiddo y Brifysgol
------------------	------	---	-------	------------------------------------

Daliad a gafwyd gan y Brifysgol ar gost o £4,180,320.

Institute for Financial Management	50%	Cyfyngedig â gwarantiad	Cymru	Cyrsiau dysgu o bellter
---------------------------------------	-----	----------------------------	-------	----------------------------

Daliad ar sail Menter ar y Cyd â'r Manchester Business School

Bangor Centre for Developmental Disabilities Limited	100%	2 Cyfranddaliadau Cyffredin £1	Cymru	Gwasanaetha u gofal awtistiaeth
UWB Enterprises Limited	100%	2 Cyfranddaliadau Cyffredin £1	Cymru	Masnachol cyffredinol

Polisiau Cadw Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

VT Ocean Sciences Limited	50%	50,000 Cyfranddaliadau Cyffredin £1	Lloegr	Llogi llong ymchwil
---------------------------	-----	---	--------	------------------------

Daliad ar sail Menter ar y Cyd â Vosper Thorneycroft (UK) Limited.

	%	Dyddiad Cyfranddaliad Cyfalaf	Gwlad y Cofrestriad	Natur y Busnes
Business & Management Education Limited	50%	50 Cyfranddaliadau Dosbarth A £1	Cymru	Cyrsiau dysgu o bellter

Daliad ar sail Menter ar y Cyd â'r Manchester Business School

4. **Cydnabod incwm**

Cynhwysir incwm o grantiau ymchwil a chontractau a gwasanaethau eraill a wnaethpwyd yng ngraddfa cwblhau'r contract neu'r gwasanaeth dan sylw. Mae hyn fel rheol yn cyfateb i swm y gwariant perthnasol a gafwyd yn ystod y flwyddyn ynghyd ag unrhyw gyfraniadau perthynol tuag at argostau.

Credydur yr holl incwm o adneuron tymor-byr a gwaddolion a rhoddion cyffredinol i'r cyfrif incwm a gwariant yn y cyfnod yr enillir ef.

Cynhwysir incwm o waddolion a rhoddion penodol i raddfa gwariant perthnasol a gafwyd yn ystod y flwyddyn.

Cydnabyddir grantiau rheolaidd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a'r Cyngor Cenedlaethol yn y cyfnod y derbynnir hwy.

Ymdrinnir â grantiau heb fod yn rheolaidd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru neu gyrff eraill a dderbyniwyd mewn perthynas â chaffael neu adeiladu asedion sefydlog fel grantiau cyfalaf gohiriedig ac fe'u hamorteiddir yn unol â dibrisiad dros oes yr asedion.

5. **Cynnal-a-chadw Tir ac Adeiladau**

Daw costau cynnal-a-chadw hir-dymor a gwaith adferol cynnal rheolaidd o'r cyfrif incwm a gwariant fel maent yn codi.

6. **Costau Pensiwn**

Y ddau brif gynllun pensiwn ar gyfer staff y Brifysgol yw Cynllun Pensiwn y Prifysgolion a Chynllun Pensiwn ac Yswiriant y Coleg 1978. Mae nifer fechan o staff yn parhau mewn cynlluniau pensiwn eraill.

a. Cynllun Pensiwn y Prifysgolion

Mae'r sefydliad yn cymryd rhan yng Nghynllun Pensiwn y Prifysgolion, sef cynllun budd-dâl diffiniedig sy'n cael ei ariannu o'r tu allan a heb fod yn rhan o'r Ail Bensiwn Gwladol. Caiff y gronfa ei phrisio bob tair blynedd gan actiwari annibynnol gyda chymwysterau proffesiynol gan ddefnyddio'r dull uned amcanol, a phennir cyfraddau'r cyfraniadau taladwy gan yr ymddiriedolwr ar gyngor yr actiwari. Yn y blynyddoedd eraill, mae'r actiwari yn adolygu cynnydd y cynllun. Asesir costau pensiwn yn unol â chyngor yr actiwari, wedi eu seilio ar brisiad actiwaraid diweddaraf y cynllun, ac fe'u cyfrifir ar sail cost darparu pensiynau dros y cyfnod y mae'r sefydliad yn elwa oddi wrth wasanaethau'r gweithwyr.

b. Cynllun Pensiwn ac Yswiriant y Coleg 1978

Mae'r Brifysgol yn gweithredu Cynllun Pensiwn ac Yswiriant y Coleg 1978, sef cynllun budd-dâl

Polisiau Cadw Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

diffiniedig sy'n cael ei ariannu o'r tu allan a heb fod yn rhan o'r Ail Bensiwn Gwladol. Codir y cyfraniadau i'r cynllun o'r cyfrif incwm a gwariant er mwyn lledaenu cost pensiynau dros oes waith y gweithwyr yn y Brifysgol yn y fath fodd fel bo cost y pensiwn yn ganran sylweddol wastad o'r gyflogres bensiynadwy bresennol a dyfodol. Lledaenir amrywiadau o gostau rheolaidd dros y cyfnod gwaith y disgwylir iddo ar gyfartaledd fod yn weddill i aelodau'r Cynllun ar ôl ystyried yn briodol y tynnir arian allan yn y dyfodol. Pennir y cyfraniadau gan actiwariad cymwys ar sail prisiadau bob tair blynedd gan ddefnyddio'r dull uned amcanol. Mae'r Brifysgol wedi mabwysiadu darpariaethau trosiannol FRS17:Buddion Ymddeoliad.

7. **Arian Tramor**

Cofnodir trafodion a wneir mewn arian tramor ar y gyfradd gyfnewid sydd mewn grym ar ddyddiad y trafodion. Trosir asedion ariannol a rhwymedigaethau mewn arian tramor i sterling naill ai ar gyfraddau diwedd y flwyddyn neu, pan fo contractau cyfnewid tramor ymlaen perthynol, ar gyfraddau contract. Ymdrinnir â'r gwahaniaethau cyfnewid sy'n codi o hyn wrth bennu incwm a gwariant am y flwyddyn ariannol.

8. **Asedion Sefydlog Dirweddol**

a. Tir ac Adeiladau

Mae'r Brifysgol yn flaenorol wedi defnyddio darpariaethau FRS 15: Asedion Sefydlog Dirweddol i ganiatáu iddi gadw Tir ac Adeiladau ar eu symiau yn y cyfrifon ar 1 Awst 1999, yn amodol ar ddarpariaethau dibrisiant cyfredol. Cyn y dyddiad hwn roedd Tir ac Adeiladau wedi cael eu nodi yn y fantolen yn ôl eu prisiad, ac eithrio ychwanegiadau rhwng prisiadau, a oedd wedi cael eu nodi yn ôl cost.

Adroddir ar y tir a'r adeiladau a gynhwyswyd ar brisiad ar y seiliau canlynol:

- Datgenir tir ac adeiladau rhydd-ddaliadol yr oedd y Brifysgol yn berchen arnynt cyn 1 Ionawr 1994 ac y medrir eu prisio ar y farchnad agored ar Brisiad Marchnad Agored ar Ionawr 1994.
- Datgenir tir ac adeiladau rhydd-ddaliadol yr oedd y Brifysgol yn berchen arnynt cyn 1 Ionawr 1994 ond na fedrir eu prisio ar y farchnad agored ar Gost cael eiddo newydd wedi ei ddibrisio ar Ionawr 1994.
- Datgenir tir ac adeiladau a gafwyd wrth uno â'r Coleg Normal ar Gost cael eiddo newydd wedi ei ddibrisio ar Fehefin 1993.

Dibrisir adeiladau dros eu hoes ddefnyddiol a amcangyfrifir yn 50 mlynedd. Ni ddibrisir tir oherwydd ystyrir fod iddo oes ddefnyddiol amhenodol.

Lle ceir adeiladau â chymorth grantiau penodol fe'u cyfalefir a'u dibrisio fel uchod. Credydir y grantiau perthynol i gyfrif grant cyfalaf gohiriedig a'u rhyddhau i'r cyfrif incwm a gwariant dros oes economaidd ddefnyddiol ddisgwyliedig yr ased perthynol ar sail sy'n gyson â'r polisi dibrisio.

Ni chyfalefir costau ariannol y gellir yn uniongyrchol eu priodoli i godi adeiladau fel rhan o gost yr asedion hynny.

Cynhelir arolwg o amhariad ar asedion sefydlog os yw digwyddiadau neu newidiadau mewn amgylchiadau yn awgrymu na ellir o bosib adfer swm cynnal yr asedion sefydlog.

Cyfrifir adeiladau sydd wrthi'n cael eu codi ar gost, a seilir ar dystysgrifau'r pensaer a chostau uniongyrchol eraill a gafwyd hyd 31 Gorffennaf. Dibrisir y costau o'r flwyddyn y cafwyd hwy.

b. Cyfarpar

Y mae cyfarpar, gan gynnwys gyfrifiaduron a meddalwedd sy'n costio llai na £10,000 yr eitem unigol neu gr?p o eitemau cysylltiedig, yn cael eu dileu ym flwyddyn eu caffael. Cyfalefir yr holl gyfarpar

Polisiau Cadw Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

arall ar gost. Cofnodir cyfarpar a gyfalefir ar gost ac fe'i dibrisir dros ei oes ddefnyddiol ddisgwyliedig a amcangyfrifir yn 5 mlynedd, neu gyfnod y grant mewn perthynas ag ymchwil benodol neu brojectau eraill.

Pan geir cyfarpar drwy gyfrwng grantiau penodol fe'i cyfalefir a'i ddibrisio yn unol â'r polisi uchod. Ymdrinnir â'r grant cysylltiedig fel grant a dderbyniwyd ymlaen llaw ac fe'i rhyddheir i incwm dros oes ddefnyddiol ddisgwyliedig y cyfarpar.

9. **Asedion a Brydlesir**

Mae costau'n ymwneud â gweithredu prydlesau'n cael eu codi ar sail llinol dros gyfnod y brydles.

10. **Buddsoddiadau**

Mae buddsoddiadau asedion sefydlog nad ydynt wedi eu rhestru ar gyfnewidfa stoc gydnabyddedig yn cael eu cario ar gost hanesyddol namyn unrhyw ddarpariaeth am unrhyw amhariad yn eu gwerth.

Cynhwysir buddsoddiadau sy'n ffurfio rhan o asedion gwaddol yn y fantolen ar werth y farchnad.

Cynhwysir buddsoddiadau asedion cyfredol yn y fantolen ar raddfa is eu cost wreiddiol a gwerth sylweddoladwy net.

11. **Stociau**

Datgenir stociau ar raddfa is eu cost a gwerth sylweddoladwy net. Lle bo angen, gwneir darpariaeth am stociau darfodedig, araf i symud a diffygiol. Eithrir y deunyddiau ym meddiant adrannau dysgu ac ymchwil a gwasanaeth, daw'r gwariant o'r cyfrif incwm a gwariant fel mae'n codi.

12. **Statws Trethiant**

Mae'r Brifysgol yn elusen a ryddheir o fewn telerau Atodlen 2 Deddf Elusennau 1993 ac fel y cyfryw y mae'n elusen o fewn telerau Adran 506(1) Deddf Trethi 1988. Felly, y mae'r Brifysgol yn medru cael ei rhyddhau o drethiant o ran incwm neu'r enillion cyfalafol a dderbynnir o fewn y categorïau a gynhwysir yn Adran 505 Deddf Trethi 1988 neu Adran 256 Deddf Trethiant Enillion Taladwy 1992 i'r graddau fod y cyfryw incwm neu enillion yn cael eu cymhwyso'n gyfan gwbl at ddibenion elusennol.

Nid yw'r Brifysgol yn cael ei rhyddhau yn yr un modd o Dreth ar Werth.

Mae Is-gwmnïau'r Brifysgol yn gorfod talu treth gorfforaeth a TAW yn yr un modd ag unrhyw sefydliad masnachol.

13. **Adnoddau Rhydd**

Mae adnoddau rhydd yn cynnwys symiau ar adnau tymor-byr gyda banciau cydnabyddedig a rheolwyr cronfeydd proffesiynol.

14. **Darpariaethau**

Cydnabyddir darpariaethau pan fo gan y Brifysgol rywmedigaeth gyfreithiol neu ddehongladwy o ganlyniad i ddigwyddiad yn y gorffennol. Mae'n debyg y bydd gofyn am drosglwyddo budd economaidd i setlo rhwymedigaeth ac y gellir amcangyfrif y rhwymedigaeth yn ddibynadwy.

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

1. GRANTIAU'R CYNGOR

	2002/03 £000	2001/02 £000
Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru		
Grantiau Rheolaidd	27658	26012
Grantiau Penodol		
Is-adeiledd Academaidd	184	256
Prifysgol Gymuned		122
Gweithfannau Cyfrifiadurol	18	327
Datblygiad Economaidd Addysg Uwch	385	
Cronfa Datblygu Gwybodaeth	370	504
Is-adeiledd Ymchwil	244	784
Gwaith Ymchwil		206
Isadeiledd Ymchwil Strategol	174	53
Recriwtio Athrawon dan Hyfforddiant	100	93
Addysgu a TG	1058	286
Gwasanaethau Hyfforddi ac Ymgynghori		131
Datblygiad Cyfrwng Cymraeg	102	118
Ehangu Mynediad	112	140
Arall	438	589
Grantiau Cyfalaf Gohiriedig a ryddhawyd yn ystod y flwyddyn		
Adeiladau (Nodyn 19)	174	151
Cyfarpar (Nodyn 19)	994	482
	32011	30254
Cyngor Genedlaethol		
Grantiau Rheolaidd	611	632
Pwyllgor Systemau Gwybodaeth	264	478
	32886	31364

2. FFIOEDD HYFFORDDIANT A CHONTRACTAU ADDYSG

	2002/03 £000	2001/02 £000
Myfyrwyr llawn-amser y DU a'r UE	6263	6055
Myfyrwyr llawn-amser tramor	1791	1287
Ffioedd Rhan-amser	2142	1832
Grantiau Cefnogi Hyfforddiant Ymchwil	196	175
Ffioedd Cyrsiau Byr	195	210
Contractau Addysg	7543	6799
	18130	16358

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diwedd 31 Gorffennaf 2003

3. GRANTIAU A CHONTRACTAU YMCHWIL

	2002/03			2001/02		
	Incwm	Gwariant Union- gyrchol	Cyfraniad Net	Incwm	Gwariant t Union- gyrchol	Cyfraniad Net
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Cyfadran y Celfyddydau						
Saesneg	53	43	10	22	18	4
Ieithyddiaeth	1	1		20	20	
Ieithoedd Modern	13	9	4	11	11	
Cymraeg	115	81	34	98	69	29
Astudiaethau'r Cyfryngau	8	7	1	42	33	9
Hanes a Hanes Cymru	81	69	12	36	36	
Busnes a Datblygiad Rhanbarthol	242	176	66	323	236	87
Diwinyddiaeth ac Astud. Crefyddol	170	134	36	153	125	28
Cymdeithaseg a Pholisi Cymdeithasol	39	30	9	55	44	11
Cerddoriaeth	163	129	34	189	160	29
Cyfanswm Cyfadran y Celfyddydau	885	679	206	949	752	197
Cyfadran y Gwyddorau						
Gwyddorau Chwaraeon, Iechyd ac Ymarfer	291	240	51	129	114	15
Seicoleg	1013	835	178	928	761	167
Gwybodeg	1130	906	224	1098	892	206
Mathemateg	114	83	31	55	42	13
Gwyddorau Eigion	1325	1111	214	1289	1069	220
Canolfan Astudiaethau Rhanbarthau Cras	667	566	101	645	547	98
Cemeg	360	297	63	356	286	70
Gwyddorau Biolegol	1397	1185	212	1635	1407	228
Gwyddorau Amaeth a Choedwigaeth	948	835	113	915	788	127
Cyfanswm Cyfadran y Gwyddorau	7245	6058	1187	7050	5906	1144
Cyfadran Addysg	188	147	41	245	202	43
Cyfadran Astudiaethau Iechyd	26	24	2	23	22	1
Sefydliad Gwyddor yr Amgylchedd	312	266	46	233	203	30
Canolfan Ymchwil Meddygaeth a Gofal	873	758	115	545	473	72
Gweinyddiaeth a Gwasanaethau Academaidd Canolog	105	80	25	218	176	42
Canolfan Biogyfansoddion	609	420	189	514	373	141
Cyfanswm Ffynonellau Incwm Ymchwil y Brifysgol a Chyfunol	10243	8432	1811	9777	8107	1670
Cynghorau Ymchwil	3198			3331		
Elusennau yn y DU	728			922		
Llywodraeth Ganolog/Lleol y DU & Ymddiriedolaethau Iechyd/Ysbytai	2427			2765		
Diwydiant a Masnach y DU	693			551		
Cyrff Llywodraeth yr UE	2032			1272		
Arall UE	125			18		
Arall Tramor	77			72		

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

Ffynonellau eraill

963
10243

846
9777

Mae'r Incwm o Grantiau a Chontractau Ymchwil yn cynnwys y Grantiau Cyfalaf Gohiriedig a ryddhawyd yn y flwyddyn o £315,000 (2001/02 £311,000) - gweler hefyd Nodyn 19

4. INCWM ARALL

	2002/03 £000	2001/02 £000
Preswylfeydd, Arlwyo a Chynadleddau	6529	6307
Gwasanaethau Eraill a Ddarparwyd (Nodyn 6)	5360	5667
Ymddiriedolaethau Iechyd	486	325
Rhyddhawyd o'r Grantiau Cyfalaf Gohiriedig (Nodyn 19)	32	27
Adran Hyfforddi	2416	2898
Incwm Arall	3604	3734
	<u>18427</u>	<u>18958</u>

5. INCWM GWADDOL A LLOG

	2002/03 £000	2001/02 £000
Trosglwyddwyd o'r Gwaddolion Penodol (Nodyn 20)	157	186
Incwm o Fuddsoddiadau Ased Gwaddol Cyffredinol (Nodyn 20)	14	17
Incwm o Fuddsoddiadau Tymor Byr	215	188
Llog Arall Derbyniadwy	118	143
	<u>504</u>	<u>534</u>

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

6. GWASANAETHAU ERAILL A DDARPARWYD

	2002/03			2001/02		
	Incwm	Gwariant Union- gyrchol	Cyfrania d Net	Incwm	Gwariant Union- gyrchol	Cyfrania d Net
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Cyfadran y Celfyddydau						
Saesneg	383	371	12	275	253	22
Ieithoedd Modern	11	8	3			
Diwinyddiaeth ac Astud. Crefyddol	101	115	(14)	109	122	(13)
Busnes a Datblygiad Rhanbarthol	331	310	21	494	466	28
Cymdeithaseg a Pholisi Cymdeithasol	16	13	3	27	26	1
Cerddoriaeth	7	5	2	6	27	(21)
Cyfanswm Cyfadran y Celfyddydau	849	822	27	911	894	17
Cyfadran y Gwyddorau						
Gwyddorau Chwaraeon, Iechyd ac Ymarfer	14	13	1	18	17	1
Seicoleg	471	450	21	446	427	19
Gwybodeg	368	345	23	284	276	8
Mathemateg	1	1		1	1	
Gwyddorau Eigion	248	262	(14)	162	240	(78)
Canolfan Astudiaethau Rhanbarthau Cras	672	680	(8)	539	626	(87)
Cemeg	390	307	83	476	365	111
Gwyddorau Biolegol	162	140	22	132	121	11
Gwyddorau Amaeth a Choedwigaeth	196	170	26	326	272	54
Cyfanswm Cyfadran y Gwyddorau	2522	2368	154	2384	2345	39
Cyfadran Addysg	49	32	17	28	51	(23)
Dysgu Gydol Oes	7	2	5	29	31	(2)
Canolfan Ymchwil Meddygaeth a Gofal	220	192	28	134	120	14
Sefydliad Gwyddor yr Amgylchedd	1		1	5	4	1
Gweinyddiaeth a Gwasanaethau Academaidd						
Canolog	354	320	34	644	495	149
Canolfan Biogyfansoddion	312	297	15	340	430	(90)
Fferm y Coleg	113	89	24	91	69	22
Cyfanswm y Brifysgol	4427	4122	305	4566	4439	127
IDB (UWB) Ltd	545	448	97	811	668	143
BCDD Ltd		170	(170)			
Cyfran o Incwm Menter ar y Cyd	388		388	290		290
Cyfanswm Cyfunol	5360	4740	620	5667	5107	560

Mae'r incwm o Wasanaethau Eraill a Ddarparwyd yn cynnwys y Grantiau Cyfalaf Gohiriedig a ryddhawyd yn y flwyddyn o £62,000 (2001/02 £27,000) - gweler hefyd Nodyn 19

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diwedd 31 Gorffennaf 2003

7. COSTAU STAFF

	2002/03 £000	2001/02 £000
Costau Staff		
Cyflogau a Thaliadau	39489	37382
Costau Nawdd Cymdeithasol	2849	2642
Costau Pensiwn Eraill (Nodyn 29)	3597	3363
	45935	43387
Costau Ailstrwythuro Eithriadol	130	280
	46065	43667

Mae costau ailstrwythuro eithriadol o £130,000 yn 2002/03 yn cynnwys darpariaeth o £32,000 mewn perthynas â threfniadau diswyddo a gyhoeddwyd cyn diwedd y flwyddyn (Nodyn 18).

Taliadau'r Is-Ganghellor	127	115
--------------------------	-----	-----

Dangosir taliadau'r Is-Ganghellor ar yr un sail â rhai'r staff ar gyflog uwch. Mae'r taliadau'n cynnwys cyfraniadau pensiwn y Brifysgol i Gynllun Pensiwn y Prifysgolion. Telir y rhain ar yr un cyfraddau ag ar gyfer staff academaidd eraill a daethant i £15,600 (2001/02 - £14,100).

lawndal o £69k (£71k yn 2001/02) am golli swydd a dalwyd ac sy'n daladwy i gyn aelod staff ar gyflog uwch, yn cynnwys darpariaeth ar gyfer gwell buddion pensiwn o £68k.

Niferoedd Staff yn ôl y Prif Gategori

	Nifer	Nifer
Academaidd ac Ymchwil	628	621
Academaidd Gysylltiedig	247	238
Clercyddol	362	364
Technegol	114	118
Eraill	300	315
	1651	1656

Mynegir niferoedd y staff fel cyfwerth amser-llawn.

Dadansoddiad o Daliadau'r Cyflogeon

	Nifer	Nifer
£50,001-£60,000	39	45
£60,001-£70,000	22	13
£70,001-£80,000	8	6
£80,001-£90,000	1	1
£90,001-£100,000	1	1
£110,001-£120,000		2
£120,001-£130,000	2	

Nodiadau'r Cyfrifon
Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

£130,001-£140,000

1

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

8. TREULIAU GWEITHREDOL ERAILL

	2002/03 £000	2001/02 £000
Adrannau Academaidd	8284	7953
Gwasanaethau Academaidd	2050	2376
Gweinyddiaeth a Gwasanaethau Canolog	3710	3141
Treuliau Cynnal Adeiladau	2245	2180
Cynnal a Chadw Rheolaidd yr Adeiladau	1656	1648
Gweithrediadau Preswylfeydd ac Arlwyo	2321	2270
Grantiau a Chontractau Ymchwil	2754	2947
Gwasanaethau a Ddarparwyd	1817	2340
Grant i Undeb Myfyrwyr y Brifysgol	459	429
Taliadau'r Archwilwyr (Prifysgol £30,000: 2002 £31,000)	39	39
Taliadau Archwilwyr am Wasanaethau ac eithrio Archwilio - Cynllunio Treth ac Ymgynghori (Prifysgolion £100,000: 2002 £68,000)	103	71
Archwiliad Mewnol a dalwyd i Drydydd Partion	34	24
Arall	1379	1652
	26851	27070

	2002/03 £000	2001/02 £000
Mae treuliau gweithredol eraill yn cynnwys:		
Llogi offer a pheiriannau - prydlesi gweithredu	719	566
Llogi asedion eraill - prydlesi gweithredu	592	557

9. LLOG TALADWY

	2002/03 £000	2001/02 £000
Benthyciadau nad ydynt i'w llwyr ad-dalu o fewn pum mlynedd	1265	1349

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

10. DADANSODDIAD O WARIANT YN ÔL GWEITHGARWCH

	2002/03					2001/02
	Costau Staff	Dibrisiant	Treuliau Gweithredol Eraill	Llog Taladwy	Cyfanswm	Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Adrannau Academaidd (Nodyn 11)	24416	918	8284		33618	31633
Gwasanaethau Academaidd	3390	270	2050		5710	5865
Gweinyddiaeth Ganolog a Gwasanaethau	3545	51	1851		5447	5130
Addysgol Cyffredinol	86		1724		1810	1515
Cyfleusterau Staff a Myfyrwyr	793	4	770	55	1622	1450
Adeiladau	1985	2	3901	358	6246	6105
Gweithrediadau Preswylfeydd ac Arlwyo	2147	13	2321	849	5330	5181
Dibrisiant Adeiladau		2002			2002	1972
Grantiau a Chontractau Ymchwil (Nodyn 3)	5413	265	2754		8432	8107
Gwasanaethau a Ddarparwyd (Nodyn 6)	2859	64	1817		4740	5107
Ailstrwythuro Staff a dalwyd yn Ganolog	47				47	173
Arall	1384		1379	3	2766	2912
	<hr/>					
Cyfanswm yn ôl Cyfrif Incwm a Gwariant	46065	3589	26851	1265	77770	75150

Ariannwyd y gost dibrisiant gan:

Grantiau Cyfalaf Gohiriedig a Ryddhawyd (Nodyn 19)	1577
Cronfa Wrth Gefn Ailbrisio a Ryddhawyd (Nodyn 21)	676
Incwm Cyffredinol	<u>1336</u>
	<u>3589</u>

Mae costau staff Adrannau Academaidd a Phreswylfeydd ac Arlwyo yn cynnwys costau ailstrwythuro staff o £83k (£107k yn 2001/02).

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

11. ADRANNAU ACADEMAIDD

	2002/03				2001/02
	Staff Academaidd	Staff Anacadem- aidd	Gwariant Arall	Cyfanswm	Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000	£000
Cyfadran y Celfyddydau					
Saesneg	636	39	62	737	776
Ieithyddiaeth	256	38	26	320	313
Cymraeg	266	19	13	298	262
Ieithoedd Modern	402	36	86	524	558
Astudiaethau'r Cyfryngau	195		19	214	185
Diwinyddiaeth ac Astud. Crefyddol	433	20	35	488	441
Hanes a Hanes Cymru	643	38	8	689	705
Busnes a Datblygiad Rhanbarthol	1386	136	481	2003	1838
Cymdeithaseg a Pholisi Cymdeithasol	873	133	142	1148	1091
Cerddoriaeth	510	34	149	693	617
Cyfadran	96			96	99
Cyfanswm Cyfadran y Celfyddydau	5696	493	1021	7210	6885
Cyfadran y Gwyddorau					
Gwyddorau Chwaraeon, Iechyd ac Ymarfer	615	105	380	1100	872
Seicoleg	2164	264	956	3384	3401
Gwybodeg	970	108	665	1743	1696
Mathemateg	282	1	12	295	311
Gwyddorau Eigion	1391	568	1112	3071	3073
Cemeg	459	155	438	1052	799
Gwyddorau Biolegol	1524	494	654	2672	2390
Gwyddorau Amaeth a Choedwigaeth	1236	237	624	2097	1936
Cyfanswm Cyfadran y Gwyddorau	8641	1932	4841	15414	14478
Cyfadran Addysg	1814	240	894	2948	2972
Cyfadran Astudiaethau Iechyd	3290	559	1844	5693	5015
Dysgu Gydol Oes	1023	153	488	1664	1713
Canolfan Ymchwil Meddygaeth a Gofal	284	35	23	342	408
Sefydliad Gwyddor yr Amgylchedd	86	40	37	163	145
Y Sefydliad Cymreig dros Faterion Cymdeithasol a Diwylliannol	3			3	
Canolfan Ymchwil y Dyniaethau	12		6	18	17
Canolfan Biogyfansoddion	86	29	48	163	
Cyfanswm Prifysgol a Chyfunol	20935	3481	9202	33618	31633

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

12. ASEDION DIRIAETHOL

Cyfunol

<u>Prisiad/Cost</u>	Tir ac Adeiladau		
	Rhyddfrait £000	Cyfarpar £000	Cyfansw m £000
Ar 1 Awst 2002			
Prisiad	75084		75084
Cost	32511	9485	41996
Ychwanegiadau ar Gost	1720	3085	4805
Gwerthiannau ar Brisiad	(65)		(65)
<hr/>			
Ar 31 Gorffennaf 2003			
Prisiad	75019		75019
Cost	34231	12570	46801
<hr/>			
<u>Dibrisiant</u>			
Ar 1 Awst 2002	15577	6874	22451
Codiad am y flwyddyn	2002	1587	3589
Dilewyd ar Werthiannau	(12)		(12)
<hr/>			
Ar 31 Gorffennaf 2003	17567	8461	26028
<hr/>			
Gwerth Llyfr Net ar 31 Gorffennaf 2003	91683	4109	95792
<hr/>			
Gwerth Llyfr Net ar 1 Awst 2002	92018	2611	94629
<hr/>			
Etifeddwyd	5982		5982
Ariannwyd gan Grant Cyfalaf	9069	3711	12780
Arall	76632	398	77030
<hr/>			
Gwerth Llyfr Net ar 31 Gorffennaf 2003	91683	4109	95792
<hr/>			

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

12. ASEDION DIRIAETHOL (parhad)

Prifysgol

<u>Prisiad/Cost</u>	Tir ac Adeiladau		
	Rhyddfrait £000	Cyfarpar £000	Cyfanswm £000
Ar 1 Awst 2002			
Prisiad	75084		75084
Cost	29497	9001	38498
Ychwanegiadau ar gost	1581	3079	4660
Gwerthiannau ar Brisiad	(65)		(65)
Ar 31 Gorffennaf 2003			
Prisiad	75019		75019
Cost	31078	12080	43158
<u>Dibrisiant</u>			
Ar 1 Awst 2002	15209	6409	21618
Codwyd am y flwyddyn	1938	1578	3516
Dilewyd ar Werthiannau	(12)		(12)
Ar 31 Gorffennaf 2003	17135	7987	25122
Gwerth Llyfr Net ar 31 Gorffennaf 2003	88962	4093	93055
Gwerth Llyfr Net ar 1 Awst 2002	89372	2592	91964
Etifeddwyd	5982		5982
Ariannwyd gan Grant Cyfalaf	9069	3704	12773
Arall	73911	389	74300
Gwerth Llyfr Net ar 31 Gorffennaf 2003	88962	4093	93055

Mae rhai adeiladau wedi eu hariannu o ffynonellau'r Trysorlys: pe gwerthid yr adeiladau hyn byddai'n rhaid i'r Brifysgol ildio'r elw i'r Trysorlys neu ei ddefnyddio yn unol â Memorandwm Cyllidol Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru.

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

13. BUDDSODDIADAU

	<u>Cyfunol</u>		<u>Prifysgol</u>	
	2003 £000	2002 £000	2003 £000	2002 £000
<u>Sefydlog</u>				
Buddsoddiad mewn Is-Gwmnïau ar Gost			4260	4260
Buddsoddiad yn y Mentrau ar y Cyd	(313)	58	112	50
- cyfran o'r asedion crynswth	3493	3300		
- cyfran o'r rhwymedigaethau crynswth	(3806)	(3242)		
Benthyciad i'r Fenter ar y Cyd	1810	1810	1810	1810
Buddsoddiad yn CVC Properties Plc ar Gost	33	33	33	33
	1530	1901	6215	6153

14. BUDDSODDIADAU ASEDION GWADDOL

Cyfunol a Phrifysgol

	2002/03 £000	2001/02 £000
Ar 1 Awst	4137	5021
Ychwanegiadau	568	817
Gwerthiannau	(575)	(828)
Dibrisiad ar Ailbrisiad	(39)	(873)
Ar 31 Gorffennaf	4091	4137
Stociau Llog Sefydlog	1025	1098
Soddyfrannau	2541	2538
Daliannau Banc	525	501
	4091	4137
Llog Sefydlog a Soddyfrannau ar Gost	3546	3570

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

15. DYLEDWYR

	<u>Cyfunol</u>		<u>Prifysgol</u>	
	2003 £000	2002 £000	2003 £000	2002 £000
Symiau dyladwy o fewn un flwyddyn:				
Dyledwyr	4790	5114	4411	4865
Rhagdaliadau ac Incwm Cronedig	3402	4327	3321	4291
Swm dyledus o'r Fenter ar y Cyd	116	151	116	151
Dyledwyr Gr?p			650	514
	8308	9592	8498	9821
Symiau dyladwy ar ôl un flwyddyn:				
Rhagdaliad i'r Fenter ar y Cyd	878	927	878	927
	9186	10519	9376	10748

Mae'r rhagdaliad i'r Fenter ar y Cyd yn cynnwys costau sefydlog am ddefnyddio'r llong sydd yn eiddo'r Fenter ar y Cyd a dalwyd ymlaen llaw ar gyfer cyfnod y cytundeb defnydd. Codir y rhagdaliad ar y Cyfrif Incwm a Gwariant ar sail llinell syth dros gyfnod y cytundeb.

16. CREDYDWYR: SYMIAU DYLDWY O FEWN UN FLWYDDYN

	<u>Cyfunol</u>		<u>Prifysgol</u>	
	2003 £000	2002 £000	2003 £000	2002 £000
Morgeisiau a Benthyciadau Anwarantedig (Nodyn 17)	917	847	917	847
Gorddrafftiau Banc	656	840	656	840
Credydwyr a Chroniadau	4143	4972	4123	4918
Nawdd Cymdeithasol a Threthiant Arall Taladwy	1174	1281	1171	1273
Incwm Gohiriedig	8608	9300	8389	9227
Credydwyr Gr?p			129	132
	15498	17240	15385	17237

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

17. CREDYDWYR: SYMIAU DYLDADWY AR ÔL MWY NAG UN FLWYDDYN

	<u>Cyfunol</u>		<u>Prifysgol</u>	
	2003 £000	2002 £000	2003 £000	2002 £000
Morgeisiau ar eiddo preswyl ac arall i'w had-dalu mewn rhandaliadau dros gyfnodau yn dod i ben rhwng 2008 a 2023	15048	15855	14892	15855
Dyledion dyledus i Awdurdodau Lleol i'w had-dalu mewn rhandaliadau dros gyfnodau yn dod i ben rhwng 2006 a 2013	55	96	55	96
Benthyciad gan y Cwmni Grŵp			350	350
Benthyciad Grŵp			501	598
	15103	15951	15798	16899

Mae morgeisiau ar eiddo preswyl ac eraill yn cynnwys benthyciadau cyfradd llog sefydlog a newidiol, gyda'r olaf wedi eu cysylltu â naill ai LIBOR neu gyfradd sylfaenol y banc.

18. DARPARIAETHAU AR GYFER RHWYMEDIGAETHAU A CHODIANNAU

Cyfunol a Phrifysgol

	Ailstrwythuro Staff £000
Ar 1 Awst 2002	156
Defnyddiwyd yn ystod y Flwyddyn	(156)
Trosglwyddwyd o'r Cyfrif Incwm a Gwariant	<u>32</u>
Ar 31 Gorffennaf 2003	<u>32</u>

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

19. GRANTIAU CYFALAF GOHIRIEDIG

Cyfunol

	Cyngor Cyllido	Grantiau a Rhoddion Eraill	Cyfanswm
	£000	£000	£000
Ar 1 Awst 2002			
Adeiladau	6603	1254	7857
Cyfarpar	1776	257	2033
Arall		2387	2387
Cyfanswm	8379	3898	12277
Arian a dderbyniwyd			
Adeiladau	1110	308	1418
Cyfarpar	2557	442	2999
Cyfanswm	3667	750	4417
Rhyddhawyd i Incwm a Gwariant			
Adeiladau (Nodiadau 1 a 4)	174	32	206
Cyfarpar (Nodiadau 1, 3 a 6)	994	327	1321
Arall (Nodyn 3)		50	50
Cyfanswm (Nodyn 10)	1168	409	1577
Ar 31 Gorffennaf 2003			
Adeiladau	7539	1530	9069
Cyfarpar	3339	372	3711
Arall		2337	2337
Cyfanswm	10878	4239	15117

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

19. GRANTIAU CYFALAF GOHIRIEDIG (Parhad)

Prifysgol

	Cyngor Cyllido	Grantiau a Rhoddion Eraill	Cyfanswm
	£000	£000	£000
Ar 1 Awst 2002			
Adeiladau	6603	1254	7857
Cyfarpar	1776	244	2020
Arall		2387	2387
		<hr/>	
Cyfanswm	8379	3885	12264
		<hr/>	
Arian a dderbyniwyd			
Adeiladau	1110	308	1418
Cyfarpar	2557	442	2999
		<hr/>	
Cyfanswm	3667	750	4417
		<hr/>	
Rhyddhawyd i Incwm a Gwariant			
Adeiladau	174	32	206
Cyfarpar	994	321	1315
Arall		50	50
		<hr/>	
Cyfanswm	1168	403	1571
		<hr/>	
Ar 31 Gorffennaf 2003			
Adeiladau	7539	1530	9069
Cyfarpar	3339	365	3704
Arall		2337	2337
		<hr/>	
Cyfanswm	10878	4232	15110
		<hr/>	

Mae'r grantiau cyfalaf gohiriedig eraill yn ymwneud ag arian a dderbyniwyd gan Gyngor Ymchwil yr Amgylchedd Naturiol fel rhan o'r cyllid ar gyfer sefydlu cwmni menter ar y cyd VT Ocean Sciences Limited.

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

20. GWADDOLION

Cyfunol a Phrifysgol

	Penodol £000	Cyffredinol £000	Cyfanswm £000
Ar 1 Awst 2002	3702	435	4137
Dibrisiad Buddsoddiadau Asedion Gwaddol	(35)	(4)	(39)
Incwm am y Flwyddyn	149	15	164
Trosglwyddwyd i'r Cyfrif Incwm a Gwariant (Nodyn 5)	(157)	(14)	(171)
	3659	432	4091
Yn cynrychioli:			
Cymrodoriaethau a Chronfeydd Ysgoloriaethau	1184		1184
Cronfeydd Gwobrau	225		225
Cronfeydd Eraill	2250	432	2682
	3659	432	4091
Ar 31 Gorffennaf 2003	3659	432	4091

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

21. CRONFA WRTH GEFN AILBRISIAD

Cyfunol a Phrifysgol

	2002/03 £000	2001/02 £000
<u>Ailbrisiadau</u>		
Ar 1 Awst ac ar 31 Gorffennaf	45034	45034
<u>Cyfraniadau i Ddibrisiant</u>		
Ar 1 Awst	(6931)	(6255)
Rhyddhawyd yn ystod y flwyddyn (Nodyn 10)	(676)	(676)
Ar 31 Gorffennaf	(7607)	(6931)
<u>Ad-daliad Prifswm Dyled</u>		
Ar 1 Awst	147	134
Ad-daliadau i Awdurdodau Lleol yn y Flwyddyn	48	13
Ar 31 Gorffennaf	195	147
<u>Realeiddiad ar Werthiannau</u>		
Ar 1 Awst	(1484)	(1159)
Rhyddhawyd yn y Flwyddyn	(24)	(325)
Ar 31 Gorffennaf	(1508)	(1484)
<u>Swm Ailbrisiad Net</u>		
Ar 31 Gorffennaf	36114	36766

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

22. CYFRIF INCWM A GWARIANT

	<u>Cyfunol</u> £000	<u>Prifysgol</u> £000
(Diffyg)/Gweddill ar Weithrediadau Parhaus ar ôl Dibrisiant Asedion ar Brisiad	(50)	649
Cyfraniadau i Ddibrisiant a ryddhawyd o Gronfa wrth gefn Ailbrisiad (Nodyn 21)	676	676
Realeiddiad ar werthu Asedion Sefydlog (Nodyn 21)	24	24
Gweddill Cost Hanesyddol am y flwyddyn	650	1349
Ad-daliad Prifswm Dyled i Awdurdodau Lleol (Nodyn 21)	(48)	(48)
Ar 1 Awst 2002	31077	31349
Ar 31 Gorffennaf 2003	31679	32650

23. YMRWYMIADAU CYFALAF

Cyfunol a Phrifysgol

	2002/03 £000	2001/02 £000
Ymrwymadau a awdurdodwyd ac a gontractwyd ar 31 Gorffennaf	5586	1773

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

24. CYSONIAD GWEDDILL GWEITHREDOL CYFUNOL Â

LLIF ARIAN NET O'R GWEITHGAREDDAU GWEITHREDOL

	2002/03 £000	2001/02 £000
Gweddill gweithredol ar ôl Dibrisiad Asedion ar Brisriad a chyn cyfran o Weddill y Fenter ar y Cyd a Buddiannau Lleiafrifol	321	102
Dibrisiant (Nodyn 12)	3589	3064
Grantiau Cyfalaf Gohiriedig wedi eu rhyddhau i Incwm (Nodyn 19)	(1577)	(998)
Incwm Buddsoddi (Nodyn 5)	(504)	(534)
Colled/(Elw) ar Werthiant Asedion Gwaddol	254	(185)
Elw ar Werthiant Asedion Sefydlog	(178)	(119)
Llog Taladwy (Nodyn 9)	1265	1349
Gostyngiad mewn Stociau	6	42
Gostyngiad/(Cynnydd) mewn Dyledwyr	1333	(1846)
(Gostyngiad)/Cynnydd mewn Credydwyr	(1628)	4061
Gostyngiad mewn Darpariaethau	(124)	(320)
	<hr/>	<hr/>
Llif Arian Net i mewn o Weithgareddau Gweithredol	2757	4616
	<hr/>	<hr/>

25. CYLLIDO

	Morgeisiau a Benthyciadau £000
Ar 1 Awst 2001	17692
Ad-daliadau Cyfalaf	<hr/> (894)
Ar 31 Gorffennaf 2002	<hr/> 16798
Ar 1 Awst 2002	16798
Benthyciadau Newydd	156
Ad-daliadau Cyfalaf	<hr/> (934)
Swm net a ad-dalwyd yn y flwyddyn	<hr/> (778)
Ar 31 Gorffennaf 2003	<hr/> 16020

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

26. DADANSODDIAD O NEWIDIADAU YN Y DDYLED GYFUNOL NET

	Ar 1 Awst £000	Llifau Arian £000	Newidiada u Eraill £000	Ar 31 Gorffennaf £000
Arian yn y Banc ac mewn Llaw				
Asedion Gwaddol	501	24		525
Arall	815	464		1279
Gorddrafftiau Banc	(840)	184		(656)
	<u>476</u>	<u>672</u>		<u>1148</u>
Adneuon Tymor Byr	5371	159		5530
Dyled yn ddyledus o fewn un flwyddyn	(847)	934	(1004)	(917)
Dyled yn ddyledus ar ôl un flwyddyn	(15951)	(156)	1004	(15103)
	<u>(10951)</u>	<u>1609</u>		<u>(9342)</u>

27. ADENILLION AR FUDDSODDIADAU A CHYNNAL CYLLID

	Nodyn	2002/03 £000	2001/02 £000
Incwm o Waddolion	20	164	187
Incwm o Fuddsoddiadau Tymor Byr	5	215	188
Llog Arall a Dderbyniwyd	5	118	143
Llog a Dalwyd	9	(1265)	(1349)
		<u>(768)</u>	<u>(831)</u>

28. GWARIANT CYFALAF CYFUNOL A BUDDSODDIAD CYLLIDOL

	Nodyn	2002/03 £000	2001/02 £000
Asedion Diriaethol a gafwyd	12	(4805)	(3019)
Buddsoddiadau Ased Gwaddol a gafwyd		(544)	(817)
		<u>(5349)</u>	<u>(3836)</u>
Cyfanswm Asedion Sefydlog a Gwaddol a gafwyd		(5349)	(3836)
Derbyniadau o Werthu Asedion Gwaddol		321	1000
Derbyniadau o Werthu Asedion Sefydlog		231	835
Benthyciad i'r Fenter ar y Cyd			(400)
Grantiau Cyfalaf Gohiriedig a dderbyniwyd	19	4417	2590
Gwaddolion a Dderbyniwyd	20		5

Nodiadau'r Cyfrifon
Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

(380) 194

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

29. CYNLLUNIAU PENSIWN

Y ddau brif gynllun pensiwn i staff y Brifysgol yw Cynllun Pensiwn y Prifysgolion (USS) a Chynllun Pensiwn ac Yswiriant y Coleg 1978 (CPAS). Delir asedion y cynlluniau mewn cronfeydd ar wahân a weinyddir gan ymddiriedolwyr. Mae'r USS yn darparu buddion wedi eu seilio ar gyflog pensiynadwy terfynol ar gyfer gweithwyr academaidd ac academaidd-gysylltiedig holl Brifysgolion y DU a rhai gweithwyr eraill. Mae Cynllun y Coleg yn darparu buddion cyffelyb i staff eraill y Brifysgol. Prisir y cronfeydd pensiwn bob tair blynedd gan actwari annibynnol â chymwysterau proffesiynol gan ddefnyddio'r dull uned amcanol.

Cynllun Pensiwn y Prifysgolion

Mae'r sefydliad yn cymryd rhan yng Nghynllun Pensiwn y Prifysgolion, sef cynllun budd-dâl diffiniedig sy'n cael ei ariannu o'r tu allan a heb fod yn rhan o'r Ail Bensiwn Gwladol. Cedwir asedion y cynllun mewn cronfa ar wahân a weinyddir gan ymddiriedolwyr. Nid oes modd nodi cyfran pob sefydliad o asedion a dyledion sylfaenol y cynllun ac felly cyfrifir cyfraniadau at y cynllun fel pe bai'n gynllun cyfrannu diffiniedig. Mae'r gost a nodir o fewn y gweddill/diffyg am y flwyddyn yn y cyfrif incwm a gwariant yn cyfateb i'r cyfraniadau taladwy i'r cynllun ar gyfer y flwyddyn.

Gwnaed prisiad actiwaraid diweddaraf y cynllun ar 31 Mawrth 2002. Y tybiaethau sy'n cael yr effaith fwyaf arwyddocaol ar ganlyniad y prisiad yw'r rhai sy'n ymwneud â chyfradd elw ar fuddsoddiadau (h.y. cyfraddau llog) a chyfraddau cynnydd mewn cyflog a phensiynau. Mewn perthynas â rhwymedigaethau gwasanaeth blaenorol cafwyd y tybiaethau ariannol o elw'r farchnad a oedd yn bodoli ar ddyddiad y prisiad. Tybid y byddai prisiad cyfradd llog yn 5% y flwyddyn, y byddai cynnydd mewn cyflogau yn 3.7% y flwyddyn ac y byddai pensiynau'n cynyddu 2.7% y flwyddyn. Mewn perthynas â rhwymedigaethau gwasanaeth yn y dyfodol tybid y byddai prisiad cyfradd llog yn 6% y flwyddyn, yn cynnwys elw buddsoddi ychwanegol o 1% y flwyddyn, y byddai cynnydd mewn cyflogau yn 3.7% y flwyddyn ac y byddai pensiynau'n cynyddu 2.7% y flwyddyn. Gwnaed y prisiad gan ddefnyddio'r dull uned amcanol.

Ar ddyddiad y prisiad, roedd gwerth asedion y cynllun yn £19,938m ac roedd gwerth rhwymedigaethau gwasanaeth blaenorol yn £19,776m gan adael gweddill asedion o £162m. Roedd yr asedion yn ddigonol felly ar gyfer 101% o'r buddion a oedd wedi crynhoi i aelodau ar ôl caniatáu ar gyfer cynnydd disgwylidiedig mewn enillion yn y dyfodol.

Roedd cyfradd y cyfraniad angenrheidiol gan y sefydliad ar gyfer buddion gwasanaeth yn y dyfodol yn unig ar ddyddiad y prisiad yn 14.25% o gyflogau ond cytunwyd y cedwir cyfradd cyfraniad y sefydliad yn 14% o gyflogau. I gyllido'r gostyngiad hwn o 0.25% am y cyfnod o 12 mlynedd o ddyddiad y prisiad (yr oes waith sy'n weddill i aelodau cyfredol y cynllun ar gyfartaledd) bydd angen defnyddio £82.5m o'r gweddill. Roedd hyn yn gadael gweddill gwasanaeth blaenorol o £79.5m (yn cynnwys yr Adran Atodol) i'w gario ymlaen.

Gall gweddillion neu ddiffygion sy'n codi mewn prisiadau yn y dyfodol effeithio ar gyfraniad y sefydliad yn y dyfodol. Ni chafwyd canlyniad y prisiad ffurfiol a wnaed ar 31 Mawrth 2005 hyd yma, pryd yr adolygir y cyfraddau uchod, er na ddisgwylir y bydd cynnydd yn lefel cyfraniadau.

Cyfanswm cost pensiynau i'r sefydliad oedd £3.185m (2002: £2.997m). Mae hyn yn cynnwys £399k (2002: £385k) o gyfraniadau dyledus ar ddyddiad y fantolen. Cyfradd y cyfraniad taladwy gan y sefydliad oedd 14% o gyflogau pensiynadwy.

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

29. CYNLLUNIAU PENSIWN (parhad)

Cynllun Pensiwn ac Yswiriant y Coleg 1978

Mae'r Brifysgol yn gweithredu cynllun budd diffiniedig yn y DU, Cynllun Pensiwn ac Yswiriant y Coleg 1978. Caiff y gronfa ei phrisio bob tair blynedd gan actiwari annibynnol â chymwysterau proffesiynol gan ddefnyddio'r dull uned amcanol. Mae'r tybiaethau a'r data eraill sy'n cael yr effaith fwyaf amlwg ar bennu lefelau cyfraniad fel a ganlyn:

Prisiadau actiwaraid diweddaraf y mae data ar gael ar eu cyfer	1 Awst 2002
Ewl buddsoddi y flwyddyn	6.65%
Cyfradd cynnydd yn cyflogau y flwyddyn	4.5%
Cynnydd mewn pensiwn y flwyddyn	2.5%
Gwerth asedion ar y farchnad ar ddyddiad y prisiad diwethaf	£37.815 miliwn
Cyfran budd cronedig aelodau a gynhwyswyd gan brisiad actiwaraid yr asedion	102%

Mae canlyniadau prisiad actiwaraid llawn y gronfa ar 1 Awst 2002 wedi cael eu rhagamcanu i 31 Gorffennaf 2003, ac yna eu hailgyfrifo wedi eu seilio ar y tybiaethau canlynol:

	Ar 31 Gorff- ennaf 2003	Ar 31 Gorff- ennaf 2002	Ar 31 Gorff- ennaf 2001
Cyfradd Cynnydd yn y Cyflogau	4.50%	4.50%	5.00%
Cyfradd Cynnydd yn Nhaliadau Pensiwn	2.50%	2.50%	3.00%
Cyfradd Gostyngiad ar gyfer Rhwymedigaethau	5.50%	6.00%	6.00%
Tybiaeth Chwyddiant	2.50%	2.50%	3.00%
Ailbrisiad Pensiynau Gohiriedig	2.50%	2.50%	3.00%

Asedion yn y cynllun a'r gyfradd elw ddisgwyliedig yn y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf oedd:

	Cyfradd Adennill Tymor		Cyfradd Adennill Tymor		Cyfradd Adennill Tymor	
	Hir 2003	Gwerth 2003 £000	Hir 2002	Gwerth 2002 £000	Hir 2001	Gwerth 2001
Soddygyfrannau	6.50%	33418	7.00%	31801	7.25%	39718
Bondiau	4.50%	3427	5.00%	3697	5.25%	4986
Eiddo	6.50%	1411	7.00%	1878	7.25%	1852
Arian	4.50%	288	5.00%	439	5.25%	1073
		<u>38544</u>		<u>37815</u>		<u>47629</u>

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

Mesurwyd y symiau canlynol ar 31 Gorffennaf yn unol â gofynion FRS 17:

	2003	2002	2001
	£000	£000	£000
Cyfanswm Gwerth yr Asedion ar y Farchnad	38544	37815	47629
Gwerth Presennol Rhwymedigaethau'r Cynllun (Diffyg)/Gweddill yn y Cynllun - (Rhwymedigaeth)/Ased Pensiwn Net	(46245)	(36932)	(38456)
	(7701)	883	9173

29. CYNLLUNIAU PENSIWN (parhad)

Pe bai'r symiau uchod wedi eu cydnabod yn yr adroddiadau cyllidol, byddai asedion net a chyfrif incwm a gwariant y Brifysgol ar 31 Gorffennaf fel ag a ganlyn:

	2003	2002
	£000	£000
Asedion Net ac eithrio Rhwymedigaeth/Ased Pensiwn (Rhwymedigaeth)/Ased Pensiwn	87001	84257
	(7701)	883
Asedion Net gan gynnwys Rhwymedigaeth/Ased Pensiwn	79300	85140
Cyfrif Incwm a Gwariant	31679	31077
Cyfrif Cadw Pensiwn	(7701)	883
Cyfrif Incwm a Gwariant yn cynnwys Cyfrif Cadw Pensiwn	23978	31960

Yn ogystal, pe bai'r costau pensiwn wedi cael eu cydnabod yn unol â FRS 17, bydd elfennau canlynol y costau pensiwn wedi cael eu cydnabod yn y cyfrif incwm a gwariant a'r datganiad o enillion a cholledion ar gyfer y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf.

Dadansoddiad o'r swm a fyddai wedi ei bennu i wariant gweithrediadol:

	2003	2002
	£000	£000
Cost Gwasanaeth Cyfredol	1416	1443

Dadansoddiad o'r swm a fyddai wedi ei gredydu i incwm cyllid arall:

	2003	2002
	£000	£000
Elw disgwylidig ar asedion cynllun pensiwn	2525	3300
Llog ar rwymedigaethau cynllun pensiwn	(2215)	(2315)
Elw Net	310	985

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diwedd 31 Gorffennaf 2003

Dadansoddiad o'r swm a gydnabyddid mewn adroddiad o gyfanswm enillion a diffygion (AGED):

	2003	2002
	£000	£000
Elw gwirioneddol namyn elw disgwylidig ar gynllun pensiwn	(636)	(12198)
Profi colledion yn deillio o rwymedigaethau'r cynllun	(3239)	
Newidiadau mewn tybiaethau sy'n sail i werth presennol rhwymedigaethau'r cynllun	(3901)	4079
	(7776)	(8119)

29. CYNLLUNIAU PENSIWN (parhad)

Mae symudiad yng ngweddill y cynllun yn ystod y flwyddyn fel a ganlyn:

	2003	2002
	£000	£000
Gweddill yn y cynllun ar 1 Awst	883	9173
Symudiad yn ystod y flwyddyn:		
Costau cyfredol y gwasanaeth	(1416)	(1443)
Cyfraniadau	298	287
Incwm ariannol arall	310	985
Colled actiwaraid	(7776)	(8119)
	(7701)	883

Yn dilyn y prisiad actiwaraid llawn ar 1 Awst 2002, cytunwyd ar gyfraniadau taladwy ar ôl 1 Awst 2003 fel canran o dâl pensiynadwy ar gyfradd o 10.25% i'r cyflogwr a 6.35% i'r aelod staff. Rhwng 1 Awst 2002 a 1 Awst 2003 talwyd cyfraniadau ar gyfradd o 3% i'r cyflogwr a 5% i'r aelod staff.

Roedd hanes enillion a cholledion ar gyfer y flwyddyn yn diwedd 31 Gorffennaf fel a ganlyn:

	2003	2002
	£000	£000
Gwahaniaeth rhwng yr elw disgwylidig a gwirioneddol ar asedion y cynllun:		
Swm (£000s)	(636)	(12198)
Canran o asedion y cynllun	(2%)	(32%)
Profi colledion yn deillio o rwymedigaethau'r cynllun:		
Swm (£000s)	(3239)	
Canran o werth cyfredol rhwymedigaethau'r cynllun	(7%)	

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

Cyfanswm a gydnabyddir mewn adroddiad o gyfanswm enillion a cholledion:

Swm (£000s)

(7776) (8119)

Canran o werth cyfredol rhwymedigaethau'r cynllun

(17%) (22%)

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2003

29. CYNLLUNIAU PENSIWN (parhad)

Costau Pensiwn

Yr oedd cyfanswm cost pensiwn i'r Brifysgol a'i his-gwmnïau yn:

	2002/03 £000	2001/02 £000
Cyfraniadau i USS (14% o gyflogau pensiynadwy)	3185	2997
Cyfraniadau i CPAS (3% o gyflogau pensiynadwy)	253	246
Cyfraniadau i Gynlluniau Pensiwn Eraill	159	120
	3597	3363

Mae cynlluniau pensiwn eraill yn cynnwys cyfraniadau i gynllun Pensiwn yr Athrawon

30. YMWYMIADAU ARIANNOL

Cyfunol a Phrifysgol

Ar 31 Gorffennaf roedd gan y Brifysgol ymrwymïadau blynyddol fel a ganlyn o dan brydlesi gweithredu na ellir eu canslo:

	2003 £000	2002 £000
Tir ac Adeiladau		
Dod i ben o fewn un flwyddyn	28	1
Dod i ben rhwng dwy a phum mlynedd gynhwysol	127	130
Dod i ben mewn dros bum mlynedd	551	555
Arall		
Dod i ben o fewn un flwyddyn	9	
Dod i ben rhwng dwy a phum mlynedd gynhwysol	2	10
Dod i ben mewn dros bum mlynedd	600	547
	1317	1243

Nodiadau'r Cyfrifon

Y Flwyddyn yn diwedd 31 Gorffennaf 2003

31. TRAFODION PARTI CYSYLLTIEDIG

Oherwydd natur gweithrediadau'r Brifysgol a chyfansoddiad y Cyngor (wedi ei dynnu o sefydliadau'r sector cyhoeddus a phreifat lleol) mae'n anorod y gwneir, o bryd i'w gilydd, drafodion lle y gallai aelod o'r Cyngor fod â budd ynddynt. Cynhelir yr holl drafodion sydd yn cynnwys sefydliadau lle y gallai aelod o'r Cyngor fod â budd ynddynt o hyd braich ac yn unol â rheoliadau cyllidol y Brifysgol a threfn caffael normal.

Mae'r Athro H.R. Evans, Is-Ganghellor, a'r Athro H.G.Ff. Roberts, Dirprwy Is-Ganghellor, yn ymddiriedolwyr Ymddiriedolaeth Coleg y Santes Fair, Bangor. Yn ystod y flwyddyn gyllidol 2002/03 derbyniwyd cyllid o £45k gan y Brifysgol oddi wrth Ymddiriedolaeth Coleg y Santes Fair, Bangor (2001/2002 £46k).

Yn ystod y flwyddyn, gwasanaethodd Mr D W Hughes, Cyfarwyddwr Cyllid y Brifysgol, fel Cyfarwyddwr UNDEB (Management) Cyf. ac UNDEB (Trading) Cyf. Gwnaed nifer o drafodion yn ystod y flwyddyn rhwng gwahanol adrannau gwasanaeth y Brifysgol ac UNDEB (Management) Cyf ac UNDEB (Trading) Cyf. Cynhaliwyd y trafodion hyn o hyd braich ac yn unol â rheoliadau cyllidol y Brifysgol. Yn ogystal, roedd y Brifysgol wedi gwneud blaendal yn flaenorol i UNDEB (Trading) Cyf. ac yr oedd y gweddill ar ddiwedd y flwyddyn yn £170k (2001/2002 £172k).

Mae nifer o ymddiriedolwyr yr Ymddiriedolaeth Ddatblygu hefyd yn aelodau o'r Cyngor neu'n uwch weithwyr yn y Brifysgol. Amcan yr Ymddiriedolaeth Ddatblygu yw cefnogi gweithgareddau'r Brifysgol trwy gyfrwng rhoddion a derbyniwyd cyfanswm o £166k (2001/2002 £192k) oddi wrth yr Ymddiriedolaeth yn ystod y flwyddyn. Mae'r Brifysgol yn darparu gwasanaeth gweinyddu i'r Ymddiriedolaeth Ddatblygu. Hefyd mae'r Brifysgol eisoes wedi talu arian ymlaen llaw i'r Ymddiriedolaeth Ddatblygu, a'r gweddill ar ddiwedd y flwyddyn oedd £108k (2001/2002 £104k).

32. CRONFEYDD MYNEDIAD A CHALEDI

	2002/03 £000	2001/02 £000
Gweddill heb ei wario ar 1 Awst	60	1
Grantiau Cyngor	413	864
Llog a enillwyd	3	6
	476	871
Talwyd i'r Myfyrwyr	(431)	(811)
	45	60

Mae grantiau'r Cyngor ar gael i'r myfyrwyr yn unig: mae'r Brifysgol yn gweithredu fel cyfrwng talu yn unig. Felly, mae'r grantiau a'r taliadau cysylltiedig wedi eu heithrio o'r Cyfrif Incwm a Gwariant.

Atodiad

Y Flwyddyn yn diwedd 31 Gorffennaf 2003
Cymarebau

CYMAREBAU CYLLIDOL

	2002/03	2001/02
	Cyfunol	Cyfunol
Cymhareb Grantiau'r Cyngor i'r Cyfanswm Incwm	41.01%	40.74%
Cymhareb Ffioedd Cartref a Chontractau Addysg i'r Cyfanswm Incwm	20.38%	19.58%
Cymhareb Ffioedd Tramor i'r Cyfanswm Incwm	2.23%	1.67%
Cymhareb Incwm Ymchwil i'r Cyfanswm Incwm	12.77%	12.70%
Cymhareb Gwasanaethau Eraill a Ddarparwyd i'r Cyfanswm Incwm	6.68%	7.36%
Cymhareb Gweddill Hanesyddol am y flwyddyn i'r Cyfanswm Incwm	0.81%	1.37%
Rhwymedigaethau Tymor-hir a Darpariaethau i Gronfeydd Wrth Gefn Incwm a Gwariant	47.78%	51.83%
Cymhareb Asedion Rhydd i Rwymedigaethau Cyfredol	0.44	0.36
Cymhareb Asedion Cyfredol i Rwymedigaethau Cyfredol	1.05	0.98
Diwrnodiau Cyfanswm Incwm a gynrychiolir gan Ddyledwyr	42	50

Mae'r Cyfanswm Incwm yn cynnwys cyfran o incwm y Fenter ar y Cyd